

Összeállító: BODA GYÖNGYI

Összeállítás ideje: 1967.

TART.: ATALA KÖZSÉG NEVANTAGA

74 lap

Földrajzi mutató: ATALA

Számmutató: XXVIII.

Iratgyűjtő

MSZ 5617
PAPIRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁROZÁS

ÁTVÉZETVE AZ EGYSEGES LTK. 1060-as TETELE ALÓL

RIPPL-RONAI MUZEUM
KAPOSVÁR

Telefon: Postafiók 70.

1060

Pécsi Tanárképző Főiskola
Zalaegerszegi Tagozata
Magyar Nyelvi Tanszék

B o d a G y ö n g y i

Attala község névanyaga

Zalaegerszeg 1967.

T a r t a l o m j e g y z é k

Tartalomjegyzék	1 oldal
Bevezetés	2 "
A magyar család- és keresztnévek általános tulajdonságai	5 "
Attala község lakóinak család- és keresztnéve	5 "
Attalában szótározható családnevek és megterhelésük	20 "
Attalában jelenleg szótározható keresztnévek és megterhelésük	26 "
Anyakönyvileg nyilvántartott keresztnévek Attalában	29 "
Az 1894 - 1963 -ig terjedő időszak leggyakrabban előforduló keresztnéveinek /férfi, női/ 20 évenkénti összehasonlítása	46 "
Attala ragadványnevei	54 "
Az attalai keresztnévek becéző alakjai	66 "
Összefoglalás	73 "
Felhasznált irodalom	74 "

B e v e z e t é s

Attala "Kapos-csatorna-menti magyar kisközség... 1014 római katolikus vallású lakossal. A község határában talált római épületmaradványok, kőfaragványok és téglák tanúsága szerint, itt már a rómaiak alatt megerősített táborhely volt. A középkorban Tolna vármegyéhez tartozott. 1138-ban Atila alakban fordul elő, a dömösi prépostság birtokaként. Az 1332-37. évi pápai tizedjegyzék szerint egyházas hely volt. 1450-ben Felsewathala alakban szerepel, s ekkor Zichy Benedek tartott hozzá jogot. A török hódoltság alatt rácok szállották meg. A XVII. században két helység volt: Rác-Attala és Magyar Attala; Mindkettőnek 1661-ben Gorup Ferenc győri nagyprépost, fehérvári örkanonok volt a földesura. 1695-ben Lipót király Matusek András címzetes püspök, győri kanonoknak adta. Ő telepítette a jelenlegi helységet, melyben 1715-ben hatháztartást írtak össze és ekkor a székesfehérvári custodiátus volt a földesura. 1726-ban gróf Nádasdy László csanádi püspöké, de 1733-ban ismét a székesfehérvári custodiátusé. 1807. július 10-én I. Ferenc király a kegyes tanítórendnek adományozta... A régi templomot és a paplakot gróf Nádasdy László csanádi püspök építtette. A mostani templom 1860-65 táján épült... A határ egy részét Rác-temetői dűlőnek nevezik, mert itt volt az egykori Rác-Attala falu temetője. Az itteni Tabold-dűlőben néhány évvel ezelőtt, földforgatáskor, honfoglalás- vagy népvándorláskori temetőt találtak, melynek bronzleletei elkallódtak."

Ezt a feljegyzést találjuk Attala községről Somogy vármegye monográfiájában, amely 1912-ben Csánki Dezső szerkesztésében jelent meg.

Attala Kapos-csatorna-menti kisközség. Ez a vidék dombos, erdő és hegyek nélkül. Keletről Kospula, nyugatról Csoma, Északról Gölle, délről Kercesliget és Jágónkközségek határolják. A község területének nagysága 2159 kh. A községhez tartozik Csöke puszta /390 kh/.

A község lakossága sem nemzetiség, sem vallás tekintetében nem mutat erős tagozódást. A lakosság túlnyomórészt magyar, ezt a családnevek kevés kivétellel híven tükrözik, vallását tekintve pedig római katolikus. A népesség zömének foglalkozása földművelés, bár elég nagy azoknak a száma is, akik Kaposvár és Dombóvár ipari üremeiben találnak munkát. Attala község a kaposvári járáshoz tartozik, s Kaposvár egyben megyei székhely is. Távolsága Attalától 22 km. A falu lakosai régebben kicsit maradi gondolkodásúak voltak, aminek pl. a vasútépítésnél is elég komoly hátrányát látta a falu, mert a vasútvonal megépítéséhez nem adtak földet. Így az Attala-Csoma közös megálló Attala községtől 2 km távolságra volt. Csak a 30-as években került arra sor, hogy a vasútvonalat, s így a megállót is a faluhoz közelebb építették. Ez a tény biztosítja a jó összeköttetést a dombóvári és kaposvári piaccal, ami a falu fő jövedelemforrását képezi.

A felszabadulás után megváltozott a falu külső és belső képe. A közös gazdálkodásra való áttéréssel természetesen magasabbá vált a falu életszínvonala és kulturális igénye is.

A falu lakosságának rendelkezésére áll az orvos, a gyógyszer-tár, a kulturház, a filmszínház és más, a civilizált és kulturált élethez elengedhetetlen eszközök: járda, villanyvilágítás, vízvezeték, könyvtár, rádió és televízió.

A gazdasági és kulturális változással együtt jár a nyelv változása is, amelyet hasznos dolog figyelemmel kísérnünk. Minthogy a személynevek is a nyelv részét képezik, természetes, hogy az idők folyamán ezek is állandó változásnak voltak kitéve. Érdemes foglalkoznunk tehát személyneveink jelenlegi állapotával, mint a névfejlődés eredményével. Így választottam szakdolgozatom tárgyául Attala község névanyagát, mert tudtam azt, hogy ebben a községben a témával kapcsolatos anyagot maradéktalanul megtalálom.

Anyaggyűjtő munkámban segítségemre voltak: Kertész Antal, Szikra Imréné és Szikra Aranka attalai lakosok, mint adatköz-lők.

A magyar család- és keresztnévek általános

tulajdonságai

A családnév- keresztnévből álló tulajdonnév sorrendjét Kertész Manó a következő módon magyarázza a Finnugor jelzős szerkezetekről szóló művében:

"A finnugor nyelvekben a jelző megelőzi a jelzett szót, s ez magyarázza meg, miért áll a magyarban a családnév a keresztnév előtt... A családnév legjellemzőbb jegye, hogy apáról fiúra öröklődik, s mint ilyen állandó, megszakítás nélküli név... S minthogy öröklődött és állandó épp ezért mindenkinek a legsajátabb tulajdona, melyről egyesegyedül ő rendelkezik... Hazánkban a családnévek kialakulása a XIII. század második felében kezdődött s a XVI. század végén fejeződött be. A családnévek kialakulásában és államósításában jogi: magán- és állami érdekek voltak a döntők... Ma mindenkinek hivatalosan legalább is két neve van: családnéve és keresztnéve".

/lásd. M.NY. XXXIX. Melich: Családnéveinkről/.

Attala község lakóinak család- és keresztnéve

1. Apáti Gyula	Ambrusits János
2. Apáti Erzsébet	6. Ambrusits Erika
3. Apáti Rozália	7. Antal Mária
4. Apáti Ferenc	8. Árvai József
5. Apáti Mária	9. Árvai Magdolna
6. Ambrus András	
7. Ambrus Tibor	10. Bajnóczi Terézia
8. Ambrusits János	11. Babák Irén

12. Balog Anna
13. Balog Mária
14. Barkóczi Ernő
Barkóczi László
Barkóczi Béla
15. Baráth Ferenc
16. Bánati Mária
17. Beles Mária
18. Beles István
Beles István
19. Beles János
20. Beles József
21. Bekk Julianna
22. Berkes Anna
23. Berkes Mária
24. Berkes János
25. Bene Anna
26. Blézer Róza
27. Blézer János
Blézer Erzsébet
28. Blézer Mária
29. Blézer Mária
30. Blézer György
31. Bíró Ferenc
32. Bíró Mária
33. Bíró Margit
34. Bíró Ferenc
35. Bíró Ferenc
Bíró Ferenc
Bíró László
36. Boldog Károly
37. Boldog Anna
38. Boldog Anna
39. Boldog Lajos
40. Boldog Rozália
41. Boldog József
Boldog József
Boldog László
42. Boldog Margit
43. Boldog Erzsébet
44. Boldog Máté
45. Boldog Margit
46. Boldog József
47. Boldog Katalin
48. Bognár Mihály
Bognár Zoltán
Bognár Aranka
Bognár György
49. Bognár Mihály
50. Boczor Imre
Boczor Imre
51. Borka József
Borka József
52. Bodó Rózsa
53. Borsányi Béla
Borsányi Teréz
Borsányi Piroska
54. Biber Anna
55. Biber Margit
56. Biber György
57. Borbás József
Borbás József
Borbás Mária
58. Borbás Mária
59. Bóna Ágnes
60. Bóna Lajos
Bóna Éva
61. Bóna Borbála
62. Bózsöny Rozália
63. Bózsöny József
64. Bózsöny Anna
65. Bózsöny Anna
66. Böröcz Ilona
67. Czekk Erzsébet
68. Czeller Mária

69. Czeglédi Károly
70. Czéh János
71. Czéh József
 Czéh Erzsébet
 Czéh József
72. Czéh Mária
73. Czifra Katalin
74. Csajághy Anna
75. Cséplő Imre
76. Cséplő Mária
77. Cséplő Terézia
78. Cséplő Imre
79. Cséplő József
 Cséplő József
80. Cséplő Erzsébet
81. Cséplő János
82. Cséplő Jenő
 Cséplő Gyöngyi
83. Csizmadia Katalin
84. Csorba Lajos
 Csorba Lajos
85. Csullag János
86. Csullag Erzsébet
87. Csullag János
 Csullag Ilona
 Csullag Mária
88. Csullag János
89. Csullag József
90. Csullag Irén
91. Csullag Ferenc
 Csullag Dénes
92. Csullag Anna
93. Csullag Rozália
94. Csullag Sándor
95. Csullag Erzsébet
96. Csullag Vendel
97. Csullag Erzsébet
98. Csullag János
 Csullag Mária
99. Csullag Mária
100. Csullag Lajos
101. Csullag Julianna
102. Csullag Péter
 Csullag János
103. Csullag Imre
104. Csullag János
105. Csullag Mária
106. Csullag Erzsébet
107. Csullag Aloyzia
108. Csullag Julianna
109. Csullag Anna
110. Csullag József
 Csullag József
 Csullag Mária
111. Csullag Sándor
112. Csullag Margit
113. Csullag Imre
 Csullag Erzsébet
114. Csullag Erzsébet
115. Csullag János
116. Csullag Margit
117. Csullag Erzsébet
118. Csuti Mária
119. Dancs József
120. Dancs Mária
121. Daróczi Katalin
122. Déri Julianna
123. Déri Mária
124. Dicső Róza
125. Dobai Sándor
126. Dobai Mária
127. Dobai Anna
128. Dobos Erzsébet
129. Dombai Ilona
130. Eszes László

131. Farkas Julianna
132. Farkas Erzsébet
133. Farkas Erzsébet
134. Farkas Ernő
135. Farkas Erzsébet
136. Fabó Tibor
 Fabó Judit
 Fabó Gábor
137. Faragó Márton
138. Faragó János
 Faragó László
 Faragó Éva
139. Faragó József
 Faragó József
140. Faragó Katalin
 Faragó Lajos
141. Fehér László
 Fehér László
 Fehér József
142. Fehér Mária
143. Fehér Erzsébet
144. Fehér Mihály
145. Fehér Ferenc
 Fehér Lajos
146. Ferencz Erzsébet
147. Ferencz István
148. Ferenczi Sándor
149. Ferenczi Anna
150. Feit Mária
151. Fodor Margit
152. Földvári Rozália
153. Földvári Ferenc
154. Földvári Rozália
155. Földvári József
 Földvári József
 Földvári Erzsébet
156. Földvári Katalin
157. Földvári Imre
158. Földvári Julianna
159. Földvári János
160. Földvári Erzsébet
161. Földvári Ferenc
162. Földvári Mária
163. Földvári Márton
164. Földvári Margit
165. Földvári Teréz
166. Földvári Anna
167. Földvári Péter
168. Földvári Mária
169. Földvári Sándor
 Földvári Katalin
 Földvári Margit
 Földvári János
170. Földvári Erzsébet
171. Földvári Péter
172. Földvári Erzsébet
173. Földvári Erzsébet
174. Földvári József
175. Földvári Mária
176. Fülöp Ernő
 Fülöp Gyöngyi
177. Fülöp Ernő
178. Fülöp István
 Fülöp Ibolya
 Fülöp Katalin
179. Gál Erzsébet
180. Gál Erzsébet
181. Gelencsér Imre
182. Gelencsér István
 Gelencsér István
183. Gehring István
 Gehring Zoltán
184. Gerhat Boldizsár

- Gerhat Csaba
185. Gondos Erzsébet
186. Gondos József
Gondos Gizella
Gondos Rózsa
187. Gombos Terézia
188. Gothard Mária
189. Gulyás Erzsébet
190. Gulyás Erzsébet
191. Gulyás Terézia
192. Gulyás Erzsébet
193. Gulyás Erzsébet
194. Gulyás Mária
195. Gulyás Erzsébet
196. Gulyás Rozália
197. Gulyás Mária
198. Gulyás Anna
199. Gulyás Erzsébet
200. Gyenes Erzsébet
201. Gyenes Anna
202. Gyurkó Viktor
203. Gyurkó Julianna
204. Gyórfy Jenő
Gyórfy Zsuzsanna
Gyórfy Jenő
205. Gyórfy Mária

206. Hallgató Katalin
207. Hambuch József
Hambuch József
Hambuch Mária
207. Hambuch József
208. Hajdu Irén
209. Hajdu János
210. Hajdu Mária
211. Hajdu Mária
212. Hajdu János
Hajdu János
213. Hajduk János
Hajduk Piroska

214. Héger Ferenc
215. Héger Mária
216. Hegedűs Margit
217. Hegedűs Vilmos
Hegedűs Vilmos
Hegedűs Margit
Hegedűs Anna
Hegedűs József
Hegedűs Mária
Hegedűs Erzsébet
218. Hegedűs Anna
219. Hers Ferenc
220. Herr Magdolna
221. Hollósi Mária
222. Horváth Mária
223. Horváth Anna
224. Horváth Mária
225. Horváth Ferenc
Horváth Ferenc
Horváth Angéla
226. Horváth Rozália
227. Horváth Sándor
Horváth Erzsébet
228. Horváth Gizella
229. Horváth Mária
230. Horváth Mária
231. Horváth Erzsébet
232. Horváth István
Horváth Gergely
Horváth István
233. Horváth Katalin
234. Horváth Anna
235. Hümpfner Mária

236. Igali Anna
237. Igali Mária
238. Illés Mária

239. Jármai Mária
240. Javós Magdolna

241. Javós Mária
242. Jankel József
 Jankel József
 Jankel István
243. Jung János
244. Juhász Erzsébet
245. Juhász Máté
 Juhász László
246. Juhász Erzsébet
247. Juhász József
248. Juhász Rozália
249. Juhász János
250. Juhász Máté
 Juhász Máté
251. Juhász Anna
252. Juhász Károly
253. Juhász Borbála
254. Juhász Imre
255. Juhász Erzsébet
256. Juhász Erzsébet
257. Juhász Erzsébet
258. Juhász József
259. Juhász Anna
260. Juhász Anna
261. Juhász Mária
262. Juhász Anna

263. Kalmár Margit
264. Kalocsa József
 Kalocsa József
 Kalocsa János
265. Kalocsa Anna
266. Kalocsa József
267. Kalocsa Sándor
 Kalocsa Mónika
268. Kalocsa Borbála
269. Kalocsa János
 Kalocsa János
 Kalocsa Zoltán

270. Kalocsa János
271. Kalocsa Mária
272. Kalocsa János
273. Kalocsa Mária
274. Kalocsa János
275. Kalocsa Mária
276. Kalocsa József
277. Kalocsa Mihály
278. Kalocsa Anna
279. Kalocsa Margit
280. Kalocsa József
281. Kalocsa József
282. Kalocsa József
283. Kalocsa János
284. Kalocsa Rozália
285. Kalocsa Mihály
286. Kalocsa Sándor
 Kalocsa Mária
 Kalocsa Anna
287. Kapinya Anna
288. Kaponya Mária
289. Kass Flórián
290. Katona Anna
291. Kelemen József
 Kelemen Mária
 Kelemen Magdolna
292. Kelemen József
293. Kelemen Imre
294. Kelemen József
295. Kelemen Etelka
296. Kelemen Mária
297. Kellner János
298. Kenyeres Ildikó
299. Kecskés Rozália
300. Kern Katalin
301. Kerecsenyi Irén
302. Keresztes János
303. Keresztes Ferenc
304. Keresztes Magdolna

305. Kéri Mária
306. Kertész Antal
307. Kiss Magdolna
308. Kiss Lajos
309. Kiss Mária
310. Kiss Erzsébet
311. Kiss István
312. Kiss Valéria
313. Kiss Erzsébet
314. Kiss Mária
315. Király Ferenc
316. Király Mária
317. Király Ferenc
318. Király Anna
319. Király Anna
320. Király Ferenc
 Király Márta
 Király Erzsébet
321. Király Rozália
322. Király János
323. Király Erzsébet
324. Király József
325. Király Erzsébet
326. Király József
 Király Zsuzsanna
 Király József
327. Király Julianna
328. Király Mária
329. Király Imre
 Király Zoltán
330. Király Anna
331. Király Magdolna
332. Király Sándor
333. Király Erzsébet
334. Király Erzsébet
335. Király Mária
336. Király Sándor
337. Király Ferenc
 Király Annamária
 Király Ferenc
335. Király Ferenc
 Király Magdolna
336. Király Rozália
337. Király Katalin
338. Király Ferenc
339. Király Teréz
340. Király Ernő
 Király Ágnes
341. Király Mária
342. Király János
343. Király Károly
 Király Magdolna
 Király Róbert
344. Király János
345. Kis Király Imre
346. Kis Király Ilona
347. Kis Király Imre
348. Kis Király Erzsébet
349. Kis Király Erzsébet
350. Kis Király József
351. Kis Király József
352. Kis Király Rozália
353. Kis Király Sándor
 Kis Király Sándor
354. Kis Király Sándor
355. Kis Király Magdolna
356. Kis Király Ferenc
357. Kis Király Imre
358. Kis Tóth János
359. Kis Tóth Irén
360. Kis Tóth Katalin
361. Kis Tóth János
 Kis Tóth Jolán
362. Kloppfer Mária
363. Kollár János
 Kollár Ilona

- Kollár Anna
364. Kovács Ferenc
365. Kovács Mihály
366. Kovács József
367. Kovács Imre
Kovács Éva
368. Kovács János
Kovács Mária
369. Kovács Ferenc
370. Kovács Ferenc
Kovács Zoltán
371. Kovács György
Kovács Margit
Kovács László
372. Kovács Sándor
373. Kovács József
374. Kovács Sándor
375. Kovács József
Kovács Margit
376. Kovács Ferenc
377. Kovács József
Kovács Mária
Kovács József
378. Kovács János
379. Kovács Margit
380. Kovács Mária
381. Kovács Julianna
382. Kovács Erzsébet
383. Kovács Rozália
384. Kovács Mária
385. Kovács Mihály
386. Kovács Erzsébet
387. Kovács Teréz
388. Kovács Erzsébet
389. Kovács Anna
390. Kovács Julianna
391. Kotek Magdolna
392. Kocsis György
Kocsis György
393. Kövesdi Julianna
394. König Rozália
395. König Katalin
396. König Katalin
397. König Mária
398. König András
399. König Ferenc
400. König Rudolf
401. König József
König József
402. Kölesdi György
403. Körmendi Julianna
404. Kuzma István
Kuzma Magdolna
405. Kurucz Mária
406. Kurucz József
Kurucz Margit
Kurucz József
407. Kincsverő Sándor
408. Kula Erzsébet
409. Kula Mária
410. Kulinkó Katalin
411. Kuti Ilona
412. Lalák Gyula
Lalák Gyula
413. Lajer József
414. Lajer Erzsébet
415. Lajer János
416. Lajer Mária
417. Lajer Rozália
418. Lajer Erzsébet
419. Lajer Margit
420. Lajer Borbála
421. Lajer Mária

422. László Anna	452. Muretics Mária
423. Lehóczki József	453. Muretics Erzsébet
424. Lehóczki Mária	454. Muretics Mária
425. Lehőtz Mária	
426. Lengyel Zsuzsanna	455. Nagy Sándor
427. Lipovits Margit	Nagy Lajos
428. Matusa Erzsébet	456. Nagy Margit
429. Mackó Julianna	457. Nagy János
430. Marosi Erzsébet	458. Nagy Irén
431. Marosi Ferenc	459. Nagy József
432. Marosi Rozália	460. Nagy Ferenc
433. Magyar István	461. Nagy Katalin
434. Magyar Mária	462. Nagy János
435. Markó József	Nagy Margit
Markó Csaba	463. Nagy Teréz
Markó Péter	464. Nagy Sándor
436. Márki Erzsébet	465. Nagy Erzsébet
437. Máté Anna	466. Nagy Kálmán
438. Máté Anna	Nagy Ferenc
439. Máté Mária	467. Nagy Ferenc
440. Márkus György	468. Nagy József
Márkus György	Nagy Margit
Márkus Zsuzsanna	Nagy Ágnes
441. Mihalovics István	469. Németh Erzsébet
Mihalovics István	470. Németh Mária
442. Mihály Margit	471. Nemes István
443. Mihály Anna	Nemes Ibolya
444. Miklós Katalin	472. Nedevics Ilona
445. Mlinkovics Gizella	473. Nepp János
446. Moring József	Nepp Györgyi
447. Moring Irma	Nepp Irén
448. Moza Sándor	Nepp István
449. Molnár Erzsébet	Nepp László
450. Molnár János	Nepp Nándor
451. Molnár István	474. Niesz Éva
Molnár Gábor	475. Novák József
Molnár Tibor	Novák József

Novák Mária

476.	Nyers Gyula	Orbán János
477.	Nyers Károly	501. Orbán Mihály
478.	Nyers Imre	502. Orbán Erzsébet
479.	Nyers Julianna	503. Orbán Mihály
480.	Nyers Irén	504. Orbán Anna
481.	Nyíró József	505. Orbán József
482.	Nyíró József	506. Orbán Ferenc
	Nyíró Ibolya	507. Orbán Rozália
483.	Nyíró Anna	508. Orbán József
484.	Nyíró János	509. Orbán Rozália
485.	Nyíró Borbála	510. Orbán József
486.	Nyíró Ferenc	Orbán Ágnes
	Nyíró János	511. Orbán Anna
487.	Nyíró Imre	512. Orbán Sándor
	Nyíró Jenő	Orbán Mária
	Nyíró István	513. Orbán Ferenc
488.	Nyíró Imre	Orbán Ferenc
	Nyíró Magdolna	514. Orbán Erzsébet
489.	Nyíró Ferenc	515. Orbán Sándor
	Nyíró Margit	516. Orbán Róza
	Nyíró Ferenc	517. Orbán János
490.	Nyíró Sándor	518. Orbán Ilona
491.	Nyíró Imre	519. Orbán Lőrinc
	Nyíró Tibor	520. Orbán Erzsébet
492.	Nyíró Rozália	521. Orbán Ferenc
493.	Nyíró Mária	Orbán Károly
		522. Orbán Erzsébet
494.	Ocskay Ilona	523. Orbán József
495.	Oppermann Sándor	Orbán Rudolf
	Oppermann Gyöngyi	524. Orbán Imre
	Oppermann László	525. Orbán Anna
496.	Orbán Erzsébet	526. Orbán József
497.	Orbán Teréz	527. Orbán Ottó
498.	Orbán Máté	528. Orbán Mária
499.	Orbán Aloyzia	529. Orbán Imre
500.	Orbán János	530. Orbán Erzsébet
	Orbán László	531. Orbán Imre

- Orbán Mária
532. Oswald Ferenc
Oswald Ferenc
Oswald Rózsa
Oswald Éva
533. Őri Sándor
Őri Nándor
Őri Géza
534. Őri Zeuzsanna
535. Fajor Mária
536. Pál Irén
537. Papp Erzsébet
538. Papp Imre
539. Papp Erzsébet
540. Papp Erzsébet
541. Papp János
542. Papp Teréz
543. Papp István
544. Papp Mária
545. Papp József
546. Papp Mária
547. Papp István
548. Papp Margit
549. Parrag Antal
550. Parrag Imre
Parrag Imre
551. Parrag József
552. Parrag Rozália
553. Parrag Imre
554. Pásztor Gáspár
Pásztor Ernő
Pásztor Vilmos
555. Patzai Lidia
556. Pentz Ferenc
557. Pervalits Krisztina
558. Petes Mária
559. Piros József
Piros Jenő
560. Piros Margit
561. Piros Anna
562. Polgár Ilona
563. Poór Ibolya
564. Pozmics János
565. Pretzner Ilona
566. Puchinger Ferenc
567. Puchinger Mária
568. Puska János
569. Rain Julianna
570. Rain Anna
571. Rác Szabó István
Rác Szabó István
Rác Szabó Mária
572. Ráncsik Erzsébet
573. Réfi Rozália
574. Réfi Katalin
575. Réfi Teréz
576. Réfi János
Réfi Rozália
Réfi János
577. Réfi Ferenc
Réfi Ferenc
578. Reisinger Erzsébet
579. Révész Katalin
580. Révész Mária
581. Rostás Katalin
582. Rózsa Sándor
583. Rózsa Terézia
584. Sántosi József
585. Sántosi Mária
586. Sánta Mária
587. Sárdi János
Sárdi Aranka
588. Septe Lajos
589. Selmi Anna
590. Simon János

- Simon Margit
Simon János
591. Simon János
592. Sipos Gyula
Sipos Zoltán
Sipos László
593. Sipos János
594. Sipos Imre
595. Schmidt Antal
596. Schmidt Anna
597. Somogyvári József
598. Somogyvári Sándor
599. Somogyvári György
600. Somogyvári Imre
Somogyvári Gnes
Somogyvári Judit
601. Spanics Mária
602. Schwartz László
603. Szatnik Erzsébet
604. Szatnik Mária
605. Szatnik Veronika
606. Szatnik Magda
607. Szalai Boldizzár
608. Szalai János
609. Szalai Sándor
610. Szalai Róza
611. Szabó Mária
612. Szabó Mária
613. Szabó Gizella
614. Szabó Luca
615. Szántó István
Szántó Ibolya
Szántó Teréz
616. Szappanos Mária
617. Szép János
Szép János
Szép László
Szép Tibor
618. Szekér Erzsébet
619. Szentgróti József
Szentgróti József
620. Székely Tamás
621. Széles Mária
622. Szemes Mária
623. Szikra Imre
Szikra Aranka
Szikra Rózsa
624. Szikra József
625. Szikra Mária
626. Szíva Anna
627. Szlavati József
628. Szlavati Mihály
629. Szlavati Mihály
Szlavati Andor
630. Szőke István
631. Szőke Mária
632. Tarr Erzsébet
633. Tarr Erzsébet
634. Tarr László
635. Tarr József
636. Tarr Rozália
637. Tarr József
Tarr Jenő
Tarr Tibor
638. Tarr János
639. Tarr Erzsébet
640. Tarr Mária
641. Tarr József
642. Tarr Erzsébet
643. Takács Károly
644. Takács Rozália
645. Takács Imre
646. Tábori József
Tábori Valéria
Tábori László

647. Táskai Ferenc
Táskai Ferenc
Táskai Tibor
648. Táncsics Ilona
649. Teleki József
Teleki József
650. Torma Ferenc
Torma Ferenc
Torma Lajos
651. Tompa Imre
Tomp Gyöngyi
Tomp Hajnalka
652. Tóth Rozália
653. Tóth Mária
654. Tóth Margit
655. Tóth Erzsébet
656. Tóth Erzsébet
657. Tóth Rozália
658. Tóth Mária
659. Tóth Erzsébet
660. Tóth Mária
661. Tóth Magdolna
662. Tóth Erzsébet
663. Tóth Erzsébet
664. Tóth Anna
665. Tóth János
666. Tóth Anna
667. Tóth János
668. Tóth Mária
669. Tóth Károly
670. Tóth Erzsébet
671. Tóth Jenő
672. Tóth Erzsébet
673. Tóth Erzsébet
674. Tóth Erzsébet
675. Tóth József
Tóth Erzsébet
676. Tóth Erzsébet
677. Tóth József
678. Tóth Julianna
679. Tóth Imre
680. Tóth Anna
681. Tóth Ágoston
682. Tóth Sándor
683. Tóth János
Tóth János
Tóth Erzsébet
684. Tóth János
685. Tóth Ferenc
686. Tóth István
Tóth Jenő
687. Tóth Rozália
688. Tóth Imre
689. Tóth Anna
690. Tóth Anna
691. Tóth Julianna
692. Tóth Anna
693. Tóth Rozália
694. Tóth Sándor
Tóth Rudolf
695. Tóth Anna
696. Tóth Anna
697. Tóth János
698. Tóth Erzsébet
699. Tóth Sándor
Tóth Mária
Tóth Irén
700. Tóth József
701. Tóth Anna
702. Tóth Jenő
Tóth Sándor
703. Urbancsok János
704. Ugi Julianna

705. Ükös József
706. Varjú Lidia
707. Varjú Károly
708. Varga József
Varga József
709. Varga József
Varga Valéria
710. Varga Károly
Varga Lajos
711. Varga Anna
712. Varga Gyula
Varga Anna
713. Varga Mária
714. Varga István
715. Varga József
716. Varga Erzsébet
717. Várnai Mária
718. Vajdics Ferenc
719. Vajdics Sándor
720. Vajda Rozália
721. Vajda Lajos
722. Vajda Mária
723. Vajda Ferenc
724. Vajda Anna
725. Várvizi Sándor
726. Várvizi József
Várvizi Ferenc
Várvizi József
727. Vati Károly
Vati Attila
728. Vati Mária
729. Vati József
730. Vass József
731. Vass János
Vass János
732. Várnai Mária
733. Vékás Ferenc
734. Vékony Anna
735. Vékony György
736. Veszi Julianna
737. Veszi Mária
738. Wéber Mária
739. Visnyei Rozália
740. Visnyei József
741. Visnyei P. Imre
742. Visnyei József
743. Visnyei Sándor
744. Visnyei Ernő
745. Visnyei János
746. Visnyei Erzsébet
747. Visnyei Lőrinc
748. Visnyei Magdolna
749. Visnyei Ferenc
750. Visnyei Irén
751. Visnyei József
752. Visnyei Erzsébet
753. Visnyei János
754. Visnyei Mária
755. Visnyei József
756. Visnyei Mária
757. Visnyei Imre
758. Visnyei Anna
759. Visnyei Máté
760. Visnyei Anna
761. Visnyei Anna
762. Vinczellér Erzsébet
763. Vinczellér István
Vinczellér Mária
764. Vinczellér István
765. Vincze Margit
766. Viluth József
767. Viluth Erzsébet
768. Viluth Mária
769. Viluth Anna
770. Viluth József

Viluth Ferenc	781. Vörös Julianna
771. Winkler József	782. Vörös Erzsébet
Winkler Erika	783. Vucskiss Erzsébet
Winkler József	
Winkler Ilona	784. Zelfel Vilmos
772. Vida Etel	785. Zelfel István
773. Vida Irén	Zelfel György
774. Vida Julianna	Zelfel István
775. Vida Mária	786. Zelfel Margit
776. Vidus János	
Vidus Béla	787. Zsiga György
Vidus Erzsébet	788. Zsiga Mária
777. Vörös Károly	789. Zsír Julianna
778. Vörös Imre	
779. Vörös Rozália	
780. Vörös Rozália	

A családfő és a hozzá tartozó családtagok /gyermekek/ egy családot képeznek, következésképpen családnevük azonos. Az anyát külön családtörődéknek tekintettem, a család többi tagjának nevéből eltérő leánykori családneve miatt. Így Attala községben 789 családra, ill. családtörődékre bukkantam. A családok és családtörődékek, valamint a családtagok neveinek összegzésekor Attala községben 1014 család, és ugyanennyi keresztnévet találtam.

Attalában szótározható családnevek és

megterhelésük

n é v	megterhelés	n é v	megterhelés
1. Apáti	3	31. Czeglédi	1
2. Ambrus	1	32. Czéh	3
3. Ambrusics	2	33. Czifra	1
4. Antal	1	34. Csajághy	1
5. Árvai	2	35. Cséplő	8
6. Vajnoczi	1	36. Csizmadia	1
7. Babák	1	37. Csorba	1
8. Balog	2	38. Cullag	33
9. Barkóczi	1	39. Csuti	1
10. Baráth	1	40. Dancs	2
11. Bánati	1	41. Déri	2
12. Beles	4	42. Daróczi	1
13. Bekk	1	43. Dicső	1
14. Berkes	3	44. Dobai	3
15. Bene	1	45. Dobos	1
16. Blézer	5	46. Dombai	1
17. Bíró	5	47. Eszes	1
18. Boldog	13	48. Farkas	5
19. Bognár	2	49. Fabó	1
20. Boczor	1	50. Faragó	4
21. Borka	1	51. Fehér	5
22. Bodó	1	52. Ferencz	2
23. Borsányi	1	53. Ferenczi	2
24. Biber	3	54. Feit	1
25. Borbás	2	55. Fodor	1
26. Bóna	3	56. Földvári	24
27. Bözsöny	4	57. Fülöp	2
28. Böröcz	1	58. Gál	2
29. Cekk	1	59. Gelencsér	2
30. Czeller	1	60. Gehring	1

n é v	megterhelés	n é v	megterhelés
61. Gerhat	1	95. Kenyeres	1
62. Gondos	2	96. Kecskés	1
63. Gombos	1	97. Kern	1
64. Gothard	1	98. Kerecsenyi	1
65. Gulyás	11	99. Keresztes	3
66. Gyenes	2	100. Kéri	1
67. Gyurkó	2	101. Kertész	1
68. Gyórfy	2	102. Kiss	8
69. Hallgató	1	103. Király	33
70. Hambuch	2	104. Kis Király	17
71. Hajdú	5	105. Kloppfer	1
72. Hajduk	1	106. Kollár	1
73. Héger	2	107. Kovács	27
74. Hegedűs	3	108. Kotek	1
75. Hers	1	109. Kocsis	1
76. Herr	1	110. Kövesdi	1
77. Hollósi	1	111. König	8
78. Horváth	13	112. Kövesdi	1
79. Hümpfner	1	113. Körmendi	1
80. Igali	2	114. Kuzma	1
81. Illés	1	115. Kurucz	2
82. Jármái	1	116. Kincsverő	1
83. Javós	2	117. Kula	2
84. Jankel	1	118. Kulinkó	1
85. Jung	1	119. Kuti	1
86. Juhász	19	120. Lalák	1
87. Kalmár	1	121. Lajer	9
88. Kalocsa	23	122. Lehóczki	2
89. Kapinya	1	123. Lehócz	1
90. Kaponya	1	124. László	1
91. Kass	1	125. Lengyel	1
92. Katona	1	126. Lipovits	1
93. Kelemen	6	127. Matusa	1
94. Kellner	1	128. Mackó	1

n é v	megterhelés	n é v	megterhelés
129. Marosi	3	164. Pervalits	1
130. Magyar	2	165. Petes	1
131. Markó	1	166. Piros	3
132. Márki	1	167. Polgár	1
133. Máté	3	168. Poór	1
134. Márkus	1	169. Pozmics	1
135. Miholovics	1	170. Pretzner	1
136. Mihály	2	171. Puchinger	2
137. Miklós	1	172. Puska	1
138. Mlimkovics	1	173. Rain	2
139. Móring	2	174. Rác Szabó	1
140. Moza	1	175. Ráncsik	1
141. Molnár	3	176. Réfi	5
142. Muretics	3	177. Révész	2
143. Nagy	14	178. Reisinger	1
144. Németh	2	179. Rostás	1
145. Nemes	1	180. Rózsa	2
146. Nedevics	1	181. Sántosi	2
147. Nepp	1	182. Sánta	1
148. Niesz	1	183. Sárdi	1
149. Novák	1	184. Septe	1
150. Nyers	5	185. Selmi	1
151. Nyíró	13	186. Simon	2
152. Ocskay	1	187. Sipos	3
153. Oppermann	1	188. Schmidt	2
154. Orbán	36	189. Somogyvári	4
155. Osvald	1	190. Spanics	1
156. Őri	2	191. Schwartz	1
157. Pajor	1	192. Szatnik	4
158. Pál	1	193. Szalai	4
159. Papp	12	194. Szabó	4
160. Parrag	5	195. Szántó	1
161. Pásztor	1	196. Szappanos	1
162. Patzai	1	197. Szép	1
163. Pentz	1	198. Szekér	1

n é v	megterhelés	n é v	megterhelés
199. Szentgróti	1	222. Várvidi	2
200. Székely	1	223. Vajdics	2
201. Széles	1	224. Vajda	5
202. Szemes	1	225. Vati	3
203. Szikra	3	226. Vass	2
204. Szíva	1	227. Vékás	1
205. Szlavati	3	228. Vékony	2
206. Szőke	2	229. Veszi	2
207. Tarr	11	230. Wéber	1
208. Takács	3	231. Visnyei	23
209. Tábori	1	232. Vinczellér	3
210. Táscai	1	233. Vincze	1
211. Táncsics	1	234. Viluth	5
212. Teleki	1	235. Winkler	1
213. Torma	1	236. Vida	4
214. Tompa	1	237. Vidus	1
215. Tóth	51	238. Vörös	6
216. Urbancsok	1	239. Vucskics	1
217. Ugi	1	240. Zelfel	3
218. Ükös	1	241. Zsiga	2
219. Varju	2	242. Zsir	1
220. Varga	9		
221. Várnai	2		

Legnagyobb megterhelésű családnevek

1. Tóth:	51,	amely a családnévanyag 5.02 %-a
2. Orbán:	36,	" " 3.55 %-a
3. Csullag:	33,	" " 3.25 %-a
4. Kovács:	27,	" " 2.66 %-a
5. Földvári:	24,	" " 2.36 %-a
6. Kalocsa:	23,	" " 2.26 %-a
7. Visnyei:	23,	" " 2.26 %-a

A családnevek tanúsága szerint Attala tősgyökeres magyar község, olyannyira, hogy csak elvétve találunk egy-egy idegen eredetű családnevet, amelyek viselői a szomszédos községekből beházasodással a közel-múltban kerültek Attalába. Éppen ezért e családnevek megterhelése elenyészően kicsi.

pl. Német családnevek: Blézer 5, Feit 1, Gehring 1, Hambuch 2, Herr 1, Hümpfner 1, Kellner 1, Kloppfer 1, stb.

Szláv családnevek: Lipovits 1, Mihalovics 1, Mlinkovics 1, Muretics 3, Nedevics 1, Pervalits 1, Pozmics 1, Spanics 1, stb.

A családnevek csoportosítása az alapul szolgáló

köznevek jelentése alapján

/Melich: Családneveinkről c. tanulmányában lévő családnev csoportosítás szerint MNy. XXXIX./

A/ Egyházi, tehát szentek nevéből és bibliai keresztnevekből lett családnevek:

Antal, Borbás, Illés, Máté, Márkus, Mihály, Miklós, Pál, Simon, László.

B/ Származás szerinti családnevek:

1/ Helyek, helységek nevéből vett családnevek:

a/ Puszta hely -, illetőleg helységnévből:

Apáti, Gál, Kalocsa.

b/ -i képzővel:

Czeglédi, Csajághi, Csuti, Földvári, Igali, Kövesdi, Kerecsenyi, Kéri, Kölesdi, Körmendi,

Sárdi, Somogyvári, Szentgróti, Ugi, Várnai,
Visnyei,

2/ Népnévből:

a/ A puszta név:

Horváth, Lengyel, Magyar, Németh, Rácz, Székely, Tóth.

b/ -i képzővel: ----

c/ Állást, hivatalt, hivatást, foglalkozást jelentő köznevekből vett családnevek:

Bíró, Bognár, Cséplő, Csizmadia, Dobos, Faragó, Gelencsér, Gulyás, Hajdú, Hajduk, Juhász, Kalmár, Katona, Kertész, Kovács, Kocsis, Pap, Pásztor, Révész, Szabó, Szántó, Takács, Varga, Vajda, Vinczellér.

Családnév kialakulhatott ragadványnévből is. Azonban azt, hogy Attalában melyek alakultak ki ragadványnévből, nem állt módomban megfejtetni. Egyrészt ehhez nem lett volna elégséges a pusztán leíró jellegű feldolgozási módszer, hanem szükséges lett volna a családnevek diakrónikus /történeti jellegű/ fejlődésére is fényt deríteni, vagyis megvizsgálni, melyek voltak az egyes családoknak adott történelmi korszakokban a ragadványnevei, melyik állandósult annyira, hogy családnévvé válhatott. Az ősi ragadványneveket igen nehéz volna felkutatni, mert ezek jó-részt feledésbe merültek, csak a jelesebbjei öröklődnek családnévként. Másrészt nem állt rendelkezésemre egy olyan jelentéstani szótár, amely segítségül lett volna e feladat pontos megoldásában.

Attalában jelenleg szótározható keresztnévek

és megterhelésük

n é v	megterhelés	n é v	megterhelés
1. Ágoston	1	24. Gábor	2
2. Ágnes	5	25. Gáspár	1
3. Aloyzia	2	26. Gergely	1
4. Andor	1	27. Géza	1
5. András	2	28. Gizella	4
6. Angéla	1	29. Gyöngyi	4
7. Anna	65	30. György	13
8. Annamária	1	31. Györgyi	1
9. Antal	3	32. Gyula	6
10. Aranka	3	33. Hajnalka	1
11. Attila	1	34. Ibolya	6
12. Béla	3	35. Ildikó	1
13. Boldizsár	2	36. Ilona	13
14. Borbála	5	37. Imre	35
15. Csaba	2	38. Irén	12
16. Dénes	1	39. Irma	1
17. Erika	2	40. István	30
18. Ernő	7	41. János	75
19. Etelka	2	42. Jenő	8
20. Erzsébet	100	43. Jolán	1
21. Éva	5	44. József	111
22. Ferenc	56	45. Judit	2
23. Flórián	1	46. Julianna	22

n é v	megterhelés	n é v	megterhelés
47. Kálmán	1	63. Mónika	1
48. Károly	12	64. Nándor	2
49. Katalin	21	65. Ottó	1
50. Krisztina	1	66. Péter	4
51. Lajos	13	67. Piroska	2
52. László	17	68. Róbert	1
53. Lidia	1	69. Róza	4
54. Lőrinc	2	70. Rozália	34
55. Luca	1	71. Rózsa	4
56. Magdolna	16	72. Rudolf	3
57. Margit	30	73. Sándor	34
58. Mária	123	74. Tamás	1
59. Márta	1	75. Terézia	15
60. Márton	2	76. Tibor	7
61. Máté	6	77. Valéria	3
62. Mihály	11	78. Vendel	1
		79. Veronika	1
		80. Viktor	1
		81. Vilmos	4
		82. Zoltán	6
		83. Zsuzsanna	5

Napjainkban Attala községben mintegy 83 féle keresztnév van. Megállapítottam, hogy Attala sem mentes a névdivattól. Ezt bizonyítja 1-1 keresztnév gyakori használata.

Leggyakrabban előforduló keresztnévek

1. Mária:	123,	amely a névanyag	12.1 %-a
2. József:	111,	" "	11.9 %-a
3. Erzsébet:	100,	" "	9.8 %-a
4. János:	75,	" "	7.4 %-a
5. Anna:	65,	" "	6.4 %-a

Tehát Attala községben a legdivatosabb nevek: Mária, József, Erzsébet, János, Anna. Jó magyar neveknek tartjuk őket.

Berrár Jolán: Női neveink 1400-ig c. tanulmányában ezzel kapcsolatban alkotott véleményét következőképpen foglalhatnám össze:

Az előbb felsorolt leggyakoribb neveket eredeti neveknek érezzük, vagyis olyanoknak, "amelyek egy nép elsődleges névadási módjával keletkeznek, amikor az illető nép nyelvének közzsói válnak névvé, s jelentésüket is megtartják, mert ez rendszerint szoros kapcsolatban áll a személlyel, aki viseli őket".

Ennek ellenére ezek jövevénynevek, vagyis e neveket "idegen népekkel való érintkezés közben veszik át - épp-úgy, mint a jövevénytörzseket, de jelentésüket általában nem sajátítják el, csak szerepüket: hogy ez a szó névként alkalmazható".

pl. Mária < latin Maria

Erzsébet < latin Elisabeth

/német változata is van/

Anna < latin Anna

/ujtestamentumi nevek/

Azért érezhetjük ezeket a neveket eredeti magyar neveknek, mert az évszázados használat elidegeníthetetlenül magyarrá tette őket, sőt jellegzetesen magyarrá.

Régi, eredetében is magyar neveink közül több Attala községben is megtalálható, mint pl. Árpád, Zoltán, Gyula, Géza, Rózsa, Aranka, stb.

Anyakönyvileg nyilvántartott keresztnévek

Attalában

1894 jan. 1 - 1913 dec. 31-ig

n é v	absz. meg- terhelés	%-ban	évi átlag	helye- zés	évi max.
1. Ágoston	1	0,35	0,05	16-29	1:1894
2. Albert	1	0,35	0,05	16-29	1:1896
3. Alfréd	1	0,35	0,05	16-29	1:1910
4. Antal	1	0,35	0,05	16-29	1:1899
5. Béla	1	0,35	0,05	16-29	1:1911
6. Ernő	1	0,35	0,05	16-29	1:1908
7. Ferenc	26	9,31	1,3	4	4:1907
8. Gábor	1	0,35	0,05	16-29	1:1894
9. György	5	1,75	0,25	10-13	2:1913
10. Gyula	8	2,86	0,4	8-9	2:1895, 1898
11. Imre	45	16,12	2,25	2-3	5:1895, 1905, 1910
12. István	3	1,07	0,15	14-15	1:1896, 1898, 1901
13. János	45	16,12	2,25	2-3	6:1902, 1909
14. Jenő	1	0,35	0,05	16-29	1:1898
15. József	61	21,86	3,05	1	7:1907
16. Kálmán	1	0,35	0,05	16-29	1:1905
17. Károly	11	3,94	0,55	6-7	3:1899
18. Lajos	11	3,94	0,55	6-7	2:1900
19. László	1	0,35	0,05	16-29	1:1909
20. Lőrinc	5	1,75	0,25	10-13	2:1898

n é v	absz.meg- terhelés	%-ban	évi átlag	helye- zés	évi max.
21. Márton	1	0.35	0.05	16-29	1:1908
22. Máté	5	1.75	0.25	10-13	3:1899
23. Mátyás	1	0.35	0.05	16-29	1:1901
24. Mihály	8	2.86	0.4	8-9	2:1897, 1902
25. Pál	1	0.35	0.05	16-29	1:1894
26. Péter	5	1.75	0.25	10-13	1:1894, 1896, 1897, 1900, 1907
27. Rudolf	1	0.35	0.05	16-29	1:1908
28. Sándor	24	8.6	1.2	5	4:1894
29. Vendel	3	1.07	0.15	14-15	1:1898, 1899, 1905

1894-től 1913-ig anyakönyvezett nevek alapján megállapítottam, hogy ez időszakban a legdivatosabb, azaz a legnagyobb számban előforduló férfi keresztnemek megterhelési sorrendben a következők:

1. József: 61, amely a nevek 21.86 %-a
2. Imre: 45, " " 16.12 %-a
3. Ferenc: 26, " " 9.31 %-a

Kiról nevezték el?

n é v	apa	keresztapa	ismeretlen
1. Agoston			1
2. Albert			1
3. Alfréd			1
4. Antal			1
5. Béla			1
6. Ernő			1
7. Ferenc	13	6	7

n é v	apa	keresztapa	ismeretlen
8. Gábor		1	
9. György	2	1	2
10. Gyula	1	1	6
11. Imre	11	16	18
12. István	2	1	
13. János	15	16	14
14. Jenő			1
15. József	15	15	31
16. Kálmán			1
17. Károly			11
18. Lajos	1	1	9
19. László			1
20. Lőrinc			5
21. Márton		1	
22. Máté			5
23. Mátyás			1
24. Mihály	2	4	2
25. Pál	1		
26. Péter	1	1	3
27. Rudolf			1
28. Sándor	4	4	16
29. Vendel	1		2

1894. január. 1 - 1913. december 31-ig anyakönyvezett férfiak száma 279. Ezek 24.7 %-a apjáról, 24.3 %-a keresztapjáról kapta nevét, míg 50.8 %-a elnevezésének eredetét nem ismerjük.

1894 január 1 - 1913 december 31-ig

/ n ő i /

n é v	absz.meg- terhelés	%-ban	évi átlag	helye- zés	évi max.
1. Aloyzia	2	0.71	0.10	13-15	1:1896, 1902
2. Agnes	11	3.95	0.55	66-7	5:1895
3. Anna	58	20.86	2.90	1	9:1905
4. Borbála	4	1.43	0.20	11	1:1895, 1896, 1904, 1905
5. Erzsébet	54	19.42	2.70	2	7:1906
6. Etelka	1	0.35	0.05	16-23	1:1896
7. Gizella	3	1.07	0.15	12	1:1896, 1897, 1910
8. Ilona	2	0.71	0.10	13-15	1:1897, 1898
9. Irén	2	0.71	0.10	13-15	1:1907, 1912
10. Julianna	9	3.23	0.45	9	1:1894, 1897, 1898, 1904, 1905, 1906, 1907, 1909
11. Katalin	13	4.67	0.65	5	3:1896
12. Magdolna	6	2.15	0.30	10	2:1904
13. Margit	10	3.59	0.50	8	3:1894
14. Mária	48	17.26	2.40	3	4:1902, 1908, 1913
15. Márta	1	0.35	0.05	16-23	1:1899
16. Matild	1	0.35	0.05	16-23	1:1900
17. Mónika	1	0.35	0.05	16-23	1:1911

n é v	absz.meg- terhelés	%-ban	évi átlag	helye- zés	évi max.
18. Rozália	37	3.30	1.85	4	4:1904
19. Róza	1	0.35	0.05	16-23	1:1908
20. Rózsa	1	0.35	0.05	16-23	1:1910
21. Terézia	11	3.95	0.55	6-7	3:1900
22. Veronika	1	0.35	0.05	16-23	1:1897
23. Vilma	1	0.35	0.05	16-23	1:1900

1894 január 1 - 1913 december 31-ig anyakönyvezett női nevek alapján megállapítottam, hogy ez időszakban a legdivatosabb, azaz a legnagyobb számban előforduló keresztnévek megterhelési sorrendben a következők:

1. Anna:	58,	amely a nevek	20.86 %-a
2. Erzsébet:	54,	" "	19.42 %-a
3. Mária:	48,	" "	17.26 %-a

Kiről nevezték el?

n é v	anya	keresztanya	ismeretlen
1. Aloyzia		1	1
2. Ágnes	1	2	8
3. Anna	13	19	26
4. Borbála		2	2
5. Erzsébet	10	16	28
6. Etelka			1
7. Gizella			3
8. Ilona			2
9. Irén			2
10. Julianna	2	4	3
11. Katalin	2	4	7
12. Magdolna		2	4
13. Margit			10
14. Mária	1	5	42

n é v	anya	keresztanya	ismeretlen
15. Márta			1
16. Matild			1
17. Mónika			1
18. Rozália	4	15	18
19. Róza	1		
20. Rózsa			1
21. Terézia	1	7	3
22. Veronika			1
23. Vilma			1

1894 január 1 - 1913 december 31-ig anyakönyvezett nők száma 278. Ezek 12.5 %-a anyjáról, 27.6 %-a keresztanyjáról kapta nevét, míg 59.7 %-a elnevezésének eredetét nem ismerjük.

1914 január 1 - 1933 december 31-ig

/ f é r f i /

n é v	absz.meg- terhelés	%-ban	évi átlag	helye- zés	évi max.
1. Ágoston	1	0.58	0.05	13-25	1:1914
2. Antal	1	0.58	0.05	13-25	1:1914
3. Béla	1	0.58	0.05	13-25	1:1926
4. Dénes	1	0.58	0.05	13-25	1:1919
5. Elemér	1	0.58	0.05	13-25	1:1930
6. Ernő	3	1.76	0.15	9-11	1:1918, 1921, 1928
7. Ferenc	20	11.76	1.-	3-4	3:1915, 1927
8. György	1	0.58	0.05	13-25	1:1932
9. Gyula	6	3.52	0.30	6	2:1927
10. Imre	16	9.41	0.80	5	5:1914
11. István	3	1.76	0.15	9-11	1:1915, 1920, 1930

n é v	absz. meg- terhelés	%-ban	évi átlag	helye- zés	évi max.
12. János	22	12.94	1.10	2	4:1921
13. Jenő	2	1.17	0.10	12	1:1922, 1927
14. József	53	31.17	2.65	1	6:1928, 1932
15. Károly	1	0.58	0.05	13-25	1:1925
16. Lajos	5	2.94	0.25	7	2:1922
17. Máté	4	2.35	0.20	8	2:1929
18. Mihály	3	1.76	0.15	9-11	1:1915, 1916, 1931
19. Ödön	1	0.58	0.05	13-25	1:1915
20. Pál	1	0.58	0.05	13-25	1:1932
21. Péter	1	0.58	0.05	13-25	1:1924
22. Sándor	20	11.76	1.-	3-4	3:1914
23. Tibor	1	0.58	0.05	13-25	1:1919
24. Tivadar	1	0.58	0.05	13-25	1:1933
25. Vilmos	1	0.58	0.05	13-25	1:1920

1914 január 1 - 1933 december 31-ig anyakönyvezett férfinévek alapján megállapítottam, hogy ez időszakban a legdivatosabb, azaz a legnagyobb számban előforduló nevek megterhelési sorrendben a következők:

1. József: 53, amely a nevek 31.17 %-a
2. János: 22, " " 12.94 %-a
3. Ferenc: 20, " " 11.76 %-a

Kiról neveztek el?

n é v	apa	keresztapa	ismeretlen
1. Ágoston			1
2. Antal			1
3. Béla			1
4. Dénes			1
5. Elemér			1

n é v	apa	keresztapa	ismeretlen
6. Ernő			3
7. Ferenc	6	5	9
8. György	1		
9. Gyula	1		5
10. Imre	6	4	6
11. István	3		
12. János	11	5	6
13. Jenő			2
14. József	26	7	20
15. Károly		1	
16. Lajos	2		3
17. Máté	1	1	2
18. Mihály	1	1	1
19. Ödön		1	
20. Pál	1		
21. Péter			1
22. Sándor	8	4	8
23. Tibor			1
24. Tivadar			1
25. Vilmos			1

1914 január 1 - 1933 december 31-ig anyakönyvezett férfiak száma 170. Ezek 39.4 %-a apjáról, 17.1 %-a keresztapjáról kapta nevét, míg 43.5 %-a elnevezésének eredetét nem ismerjük.

1914 január 1 - 1933 december 31-ig
/ n ő i /

n é v	absz.meg- terhelés	%-ban	évi átlag	helye- zés	évi max.
1. Ágnes	1	0.66	0.05	10-21	1:1923
2. Anna	27	17.83	1.35	3	4:1920
3. Erzsébet	40	26.49	2.-	1	5:1914

n é v	absz.meg- terhelés	%-ban	évi átlag	helye- zés	évi max.
4. Gabriella	1	0.66	0.05	10-21	1:1925
5. Gizella	1	0.66	0.05	10-21	1:1920
6. Ilona	1	0.66	0.05	10-21	1:1916
7. Irén	8	5.29	0.40	5-6	3:1932
8. Irma	1	0.66	0.05	10-21	1:1925
9. Julianna	4	2.64	0.20	7	1:1925, 1926, 1928, 1930
10. Katalin	1	0.66	0.05	10-21	1:1923
11. Klára	1	0.66	0.05	10-21	1:1929
12. Lenke	1	0.66	0.05	10-21	1:1927
13. Magdolna	2	1.25	0.10	8-9	1:1925
14. Margit	9	5.96	0.45	4	2:1930, 1931, 1932
15. Mária	39	25.63	1.95	2	6:1921
16. Márta	2	1.25	0.10	8-9	1:1927, 1930,
17. Piroska	1	0.66	0.05	10-21	1:1926
18. Róza	1	0.66	0.05	10-21	1:1930
19. Rozália	8	5.29	0.40	5-6	2:1921, 1929
20. Rózsa	1	0.66	0.05	10-21	1:1924
21. Terézia	1	0.66	0.05	10-21	1:1928

1914 január 1 - 1933 december 31-ig anyakönyvezett nevek alapján megállapítottam, hogy ez időszakban a legdivatosabb, azaz a legnagyobb számban előforduló női keresztnemek megterhelési sorrendben a következők:

1. Erzsébet:	40,	amely a nevek	26.49 %-a
2. Mária:	39,	" "	25.63 %-a
3. Anna:	27,	" "	17.88 %-a

Kiről nevezték el?

n é v	anya	keresztanya	ismeretlen
1. Ágnes			1
2. Anna	8	4	15
3. Erzsébet	5	13	22
4. Gabriella			1
5. Gizella			1
6. Ilona	1		
7. Irén			8
8. Irma			1
9. Julianna		3	1
10. Katalin			1
11. Klára			1
12. Lenke			1
13. Magdolna	1		1
14. Margit		2	7
15. Mária	8	10	21
16. Márta			2
17. Piroska			1
18. Róza		1	
19. Rozália	1	2	5
20. Rózsa			1
21. Terézia		1	

1914 január 1 - 1933 december 31-ig anyakönyvezett nők száma 151. Ezek 15.8 %-a anyjáról, 23.8 %-a keresztanyjáról kapta nevét, míg 60.2 %-a elnevezésének eredetét nem ismerjük.

1934 január 1 - 1963 december 31-ig

/ f é r f i /

n é v	absz.meg- terhelés	%-ban	évi átlag	Helye- zés	évi max.
1. András	1	0.61	0.05	20-32	1:1941
2. Árpád	1	0.61	0.05	20-32	1:1946
3. Béla	4	5.45	0.20	11-14	1:1938, 1945, 1951, 1959

n é v	absz. meg- terhelés	%-ban	évi átlag	helye- zés	évi max.
4. Csaba	2	1.22	0.10	15-19	1:1955, 1963
5. Ernő	6	3.68	0.30	9-10	1:1934, 1935, 1941, 1943, 1944, 1959
6. Ferenc	14	8.58	0.70	3	3:1962
7. Gábor	1	0.61	0.05	20-32	1:1957
8. Gergely	1	0.61	0.05	20-32	1:1963
9. Géza	1	0.61	0.05	20-32	1:1952
10. György	1	0.61	0.05	20-32	1:1951
11. Imre	8	4.91	0.40	6-8	4:1937
12. István	6	3.68	0.30	9-10	2:1954
13. János	23	14.11	1.15	2	3:1939
14. Jenő	10	6.13	0.50	5	1:1934, 1938, 1939, 1940, 1943, 1944, 1946, 1951, 1956, 1957
15. József	28	17.17	1.40	1	3:1954
16. Kálmán	1	0.61	0.05	20-32	1:1936
17. Károly	4	2.45	0.20	11-14	2:1945
18. Lajos	8	4.91	0.40	6-8	2:1963
19. László	13	7.97	0.65	4	2:1954, 1956
20. Máté	2	1.22	0.10	15-19	1:1934, 1959
21. Mihály	1	0.61	0.05	20-32	1:1938
22. Miklós	1	0.61	0.05	20-32	1:1941
23. Ottó	1	0.61	0.05	20-32	1:1951
24. Pál	2	1.22	0.10	15-19	1:1951, 1957

n é v	absz.meg- terhelés	%-ban	évi átlag	helye- zés	évi: max.
25. Róbert	2	1.22	0.10	15-19	1:1952, 1956
26. Rudolf	2	1.22	0.10	15-19	1:1948, 1958
27. Sándor	8	4.91	0.40	6-8	2:1934, 1935
28. Tamás	1	0.61	0.05	20-32	1:1946
29. Tibor	4	2.45	0.20	11-14	2:1948
30. Vendel	1	0.61	0.05	20-32	1:1936
31. Zoltán	4	2.45	0.20	11-14	1:1944, 1949, 1957, 1960
32. Zsolt	1	0.61	0.05	20-32	1:1960

1934 január 1 - 1963 december 31-ig anyakönyvezett nevek alapján megállapítottam, hogy ez időszakban a legdivatosabb, azaz a legnagyobb számban előforduló férfi keresztnemek megterhelési sorrendben a következők:

1. József:	28,	amely a nevek	17.17 %-a
2. János:	23,	" "	14.11 %-a
3. Ferenc:	14,	" "	8.58 %-a

Kiról neveztek el?

n é v	apa	keresztapa	ismeretlen
1. András			1
2. Árpád			1
3. Béla	1		3
4. Csaba			2
5. Ernő	1		5
6. Ferenc	9	1	4
7. Gábor			1
8. Gergely			1

n é v	apa	keresztapa	ismeretlen
9. Géza			1
10. György		1	
11. Imre		2	6
12. István	3	1	2
13. János	7	6	10
14. Jenő			10
15. József	23	1	4
16. Kálmán			1
17. Károly	1	1	2
18. Lajos	3	2	3
19. László	1		12
20. Máté	1		1
21. Mihály	1		
22. Miklós			1
23. Ottó			1
24. Pál	2		
25. Róbert			2
26. Rudolf			2
27. Sándor	3	2	3
28. Tamás			1
29. Tibor	1		3
30. Vendel			1
31. Zoltán			4
32. Zsolt			1

1934 január 1 - 1963 december 31-ig anyakönyvezett férfiak száma 153. Ezek 34,9 %-a apjáról, 10,4 %-a keresztapjáról kapta nevét, míg 54,6 %-a elnevezésének eredetét nem ismerjük.

1934 január 1 - 1963 december 31-ig

/ n ő i /

n é v	absz.meg- terhelés	%-ban	évi átlag	helye- zés	évi max.
1. Ágnes	5	2.77	0.25	7-10	1:1944, 1945

n é v	absz.meg- terhelés	%-ban	évi átlag	helye- zés	évi max.
					1955, 1960, 1962
2. Anna	13	7.22	0.65	4	2:1940
3. Aranka	3	1.66	0.15	11-13	1:1943, 1949, 1959
4. Elvira	1	0.55	0.05	19-30	1:1956
5. Erika	2	1.11	0.10	14-18	1:1950, 1955
6. Erzsébet	35	19.44	1.75	2	4:1938
7. Éva	2	1.11	0.1	14-18	1:1941, 1962
8. Flóra	1	0.55	0.05	19-30	1:1957
9. Gabriella	1	0.55	0.05	19-30	1:1949
10. Gyöngyi	3	1.66	0.15	11-13	1:1956, 1957, 1962
11. Györgyi	1	0.55	0.05	19-30	1:1946
12. Ibolya	5	2.77	0.25	7-10	2:1956
13. Ildikó	2	1.11	0.2	14-18	1:1959, 1962
14. Ilona	5	2.77	0.25	4-10	1:1936, 1937, 1956, 1957, 1962
15. Irén	5	2.77	0.25	7-10	1:1936, 1949, 1958, 1961, 1963
16. Judit	1	0.55	0.05	19-30	1:1958
17. Katalin	1	0.55	0.05	19-30	1:1957
18. Klára	1	0.55	0.05	19-30	1:1958
19. Magdolna	12	6.66	0.6	5	3:1948
20. Margit	23	12.77	1.15	3	3:1953
21. Márta	2	1.11	0.1	14-18	1:1959, 1960
22. Mária	40	22.22	2.00	1	3:1939

n é v	absz.meg- terhelés	%-ban	évi átlag	helye- zés	évi max.
23. Piroska	1	0.55	0.05	19-30	1:1963
24. Róza	1	0.55	0.05	19-30	1:1950
25. Rozália	2	1.11	0.10	14-18	1:1934, 1942
26. Rózsa	6	3.33	0.30	6	2:1946, 1956
27. Sarolta	1	0.55	0.05	19-30	1:1959
28. Szilvia	1	0.55	0.05	19-30	1:1957
29. Valéria	1	0.55	0.05	19-30	1:1955
30. Zsuzsanna	3	1.66	0.15	11-13	1:1949, 1953, 1957

1934 január 1 - 1963 december 31-ig anyakönyvezett nevek alapján megállapítottam, hogy ez időszakban a legdivatosabb, azaz a legnagyobb számban előforduló női keresztnemek megterhelési sorrendben a következők:

1. Mária:	40,	amely a nevek	22.22 %-a
2. Erzsébet:	35,	" "	19.44 %-a
3. Margit:	23,	" "	12.77 %-a

Kiról neveztek el?

n é v	anya	keresztanya	ismeretlen
1. Ágnes			5
2. Anna	5	3	5
3. Aranka			3
4. Elvira	1		
5. Erika			2
6. Erzsébet	7	19	9
7. Éva			2
8. Flóra			1
9. Gabriella			1
10. Gyöngyi			3

n é v	anya	keresztanya	ismeretlen
11. Györgyi			1
12. Ibolya			5
13. Ildikó			2
14. Ilona	1		4
15. Irén	1		4
16. Judit			1
17. Katalin		1	
18. Klára			1
19. Magdolna	1		11
20. Margit	4	8	11
21. Mária	17	12	11
22. Márta			2
23. Piroska			1
24. Róza			1
25. Rozália		1	1
26. Rózsa	2		4
27. Sarolta	1		
28. Szilvia			1
29. Valéria			1
30. Zsuzsanna			3

1934 január 1 - 1963 december 31-ig anyakönyvezett nők száma 180. Ezek 22.2 %-a anyjáról, 24.4 %-a keresztanyjáról kapta nevét, míg 53.3 %-a elnevezésének eredetét nem ismerjük.

1894 január 1 - 1963 december 31-ig anyakönyvezett nők és férfiak száma 1221. Ezek 23.91 %-a, azaz 292 anyjáról, ill. apjáról, 22.19 %-a, azaz 271 keresztanyjáról, ill. keresztapjáról nyerte nevét. 53.89 %-a, tehát 658 anyakönyvezett nő és férfi elnevezésének oka ismeretlen.

Számításaimból jól kitűnik, hogy az elnevezések oka jó-
részt, 53.89 %-ban ismeretlen. Ebbe a kategóriába azok a ne-

vek tartoznak, amelyek viselőit, vagy arról a napról nevezték el, amelyen született, vagy katolikus szokás szerint a falu védőszentjéről, vagy falusi szokás szerint a plébánosról, tanítóról.

Összefoglalva tehát az attalai névadás okaként több tényezőt emelhetünk ki, mégpedig az illető egyént elnevezhették apjáról, ill. keresztapjáról, anyjáról, ill. keresztanyjáról és a fentebb említett indokok alapján.

Az 1894 - 1913 -ig és 1914 - 1933 -ig terjedő

időszakok leggyakrabban előforduló férfi

neveinek összehasonlítása

1894 - 1913./I/.		1914 - 1933./II/.	
1.	József 61	József 53	II. Csökkent I-hez viszonyítva 13.2 %-kal
2.	Imre 45	Imre 16	II. Csökkent I-hez viszonyítva 64.5 %-kal
3.	János 45	János 22	II. Csökkent I-hez viszonyítva 51.2 %-kal
4.	Ferenc 26	Ferenc 20	II. Csökkent I-hez viszonyítva 23.1 %-kal

5.	Sándor	24	Sándor	20
			II. Csökkent I-hez viszonyítva 16,7 %-kal	
6.	Gyula	8	Gyula	6
			II. Csökkent I-hez viszonyítva 25 %-kal	
7.	Mihály	8	Mihály	3
			II. Csökkent I-hez viszonyítva 62.5 %-kal	
8.	György	5	György	1
			II. Csökkent I-hez viszonyítva 80 %-kal	
9.	Lőrinc	5	Lőrinc	0
			II. Csökkent I-hez viszonyítva 100 %-kal	
10.	István	3	István	3
			0 %-os csökkenés	
11.	Vendel	3	Vendel	0
			100 %-os csökkenés	

Jól látható az előző számításom alapján a II. időszak férfi keresztnelveinek csökkenő tendenciája az I.-hez viszonyítva. Amely csökkenő irányzat véleményem szerint az I. világháború pusztító hatásának és nem utolsósorban a családi birtok gyarapítása, növelése miatt fellépő "egyke" divatnak tulajdonítható.

Továbbá az Albert, Alfréd, Lőrinc, Mátyás, Rudolf és Vendel nevek eltűnését a II. korszakból, vagyis használatuk elvetését pedig ízlésváltozás eredményezte. Ugyanis ezek a nevek fokozatosan pejoratív színezetet kaptak, melynek hatására megindult e nevek használatától való idegenkedés.

Az I. korszakban 29 féle férfi keresztnévet találtam, a II. korszakban csak 25-öt. Tehát a II. korszakban nemcsak

egy-egy név megterhelése csökkent, hanem a keresztnevek sokfélesége is negatív irányban változott. Ennek ellenére a II. korszakban új nevek is felbukkannak, így pl. a Dénes, Elemér, Tibor, Tivadar és a Vilmos nevek.

1894 - 1913 -ig és 1914 - 1933 -ig terjedő

időszakok leggyakrabban előforduló női

neveinek összehasonlítása

1894 - 1913. /I/.		1914 - 1933. /II/.	
1.	Anna 58	Anna 27	I-hez viszonyítva csökkent 53.5 %-kal
2.	Erzsébet 54	Erzsébet 40	I-hez viszonyítva csökkent 25.9 %-kal
3.	Mária 48	Mária 39	I-hez viszonyítva csökkent 18.8 %-kal
4.	Rozália 37	Rozália 8	I-hez viszonyítva csökkent 68.4 %-kal
5.	Katalin 13	Katalin 1	I-hez viszonyítva csökkent 92.4 %-kal
6.	Ágnes 11	Ágnes 1	I-hez viszonyítva csökkent 90.9 %-kal
7.	Terézia 11	Terézia 1	I-hez viszonyítva csökkent 90.9 %-kal

8.	Margit	10	Margit	9	I-hez viszonyítva csökkent 10 %-kal
9.	Julianna	9	Julianna	4	I-hez viszonyítva csökkent 55.6 %-kal
10.	Magdolna	6	Magdolna	2	I-hez viszonyítva csökkent 66.7 %-kal
11.					

A fenti adatok alapján megállapítottam, hogy a II. időszak női keresztnévei az I. időszakhoz viszonyítva csökkenő tendenciát mutatnak. Oka ugyancsak az I. világháború pusztító hatása.

A II. korszakban senki sem kapta a Matild, Mónika, Veronika, Vilma nevet. Az I. korszakban e nevek megterhelése 1, ill. 2. E nevek használatának elvetése valószínű onnan adódik, hogy e jórészt katolikus lakosságú falu túl világiasnak tartotta pl. a Vilma, Mónika nevet; Izlésváltozásnak is betudható e nevek használatának elhanyagolása.

Az I. korszakban 23 féle női keresztnévet találtam, a II.-ban csak 21-et. Tehát a II. korszakban nem csak egy-egy név megterhelése csökkent, hanem ugyanilyen irányban változott a keresztnévek sokfélesége is. Mind ez nem befolyásolja az új nevek térhódítását. Ezek pl. a Gabriella, Irma, Klára, Lenke keresztnévek.

1914 - 1933 -ig és 1934 - 1963 -ig terjedő

időszakok leggyakrabban előforduló

férfi neveinek összehasonlítása

1914 - 1933. /I/.			1934 - 1963. /II/.		
1.	József	53	József	28	I-hez viszonyítva csökkent 47.3 %-kal
2.	János	22	János	23	I-hez viszonyítva növekedett 4.1 %-kal
3.	Ferenc	20	Ferenc	14	I-hez viszonyítva csökkent 30 %-kal
4.	Sándor	20	Sándor	8	I-hez viszonyítva csökkent 60 %-kal
5.	Imre	16	Imre	8	I-hez viszonyítva csökkent 50 %-kal
6.	Gyula	6	Gyula	0	100 %-os csökkenés
7.	Lajos	5	Lajos	8	I-hez viszonyítva növekedett 60 %-kal
8.	Máté	4	Máté	2	I-hez viszonyítva csökkent 50 %-kal
9.	Ernő	3	Ernő	6	I-hez viszonyítva növekedett 100 %-kal
10.	István	3	István	6	I-hez viszonyítva növekedett 100 %-kal

E két korszak leggyakoribb férfi keresztnéveinek összehasonlításakor nem lehet kategórikusan kijelenteni, a II. korszak neveinek csökkenését vagy növekedését az I-hez viszonyítva. Ugyanis itt mindkét irányú fejlődési irányvonal fellelhető. Egyes nevek megterhelése a II. korszakban csökkent, mint pl. a József, Ferenc, Sándor, Imre, Gyula, Máté keresztnévéké, másoké pedig növekedett, így pl. János, Lajos, Ernő, István.

Tehát a II. korszak általam megvizsgált neveinek többsége az I. korszak neveihez képest csökkenő tendenciát mutat. A nevek csökkenésének oka a II. világháború utáni népszaporulat csökkenése, amely, mint országos jelenség, Attala községben is fellelhető.

Az I. korszak nevei közül néhány hiányzik a II. korszakból: pl. Ágoston, Antal, Dénes, Elemér, Gyula, Ödön, Péter, Tivadar, Vilmos. Ezzel szemben aránylag sok új név is jelentkezik a II. korszakban az I-hez viszonyítva. Nagymérvű ízlésváltozást bizonyít, hogy a hagyományos neveken kívül új nevek is szerepelnek. Világibb, városiasabb neveket visel a legifjabb korosztály. A nevekben történő változás is a falusi életforma megváltozásának eredménye.

Új nevek: András, Árpád, Csaba, Gábor, Gergely, Géza, Kálmán, László, Miklós, Ottó, Róbert, Rudolf, Tamás, Zoltán.

Tehát a nevek sokféleségében is változás történt; Az I. korszak 25 féle férfi keresztnéve helyett a II. korszakban 32 fajta férfi keresztnévet találunk.

1914 - 1933 -ig és 1934 - 1963 -ig terjedő

időszakok leggyakrabban előforduló női

neveinek összehasonlítása

1914 - 1933. /I/.		1934 - 1963. /II/.	
1.	Erzsébet 40	Erzsébet 35	I-hez viszonyítva csökkent 22.5 %-kal
2.	Mária 39	Mária 40	I-hez viszonyítva növekedett 2.5 %-kal
3.	Anna 27	Anna 13	I-hez viszonyítva csökkent 51.9 %-kal
4.	Margit 9	Margit 23	I-hez viszonyítva növekedett 155.5 %-kal
5.	Irén 8	Irén 5	I-hez viszonyítva csökkent 36.7 %-kal
6.	Rozália 8	Rozália 2	I-hez viszonyítva csökkent 75 %-kal
7.	Magdolna 2	Magdolna 12	I-hez viszonyítva növekedett 600 %-kal, vagyis hatszorosára növekedett.
8.	Márta 2	Márta 2	Nem változott

Az I. korszak nevei közül egyesek megterhelése növekedett, a II. korszakban tehát még divatosabbak lettek.

Más nevek megterhelése viszont csökkent. Az I. korszak leggyakoribb neveinek II. korszakbeli csökkenő tendenciája van túlsúlyban, vagyis az I. korszak leginkább megterhelt neveinek többsége a II. korszakban veszített előbbi közkedveltségéből. A csökkenés oka lehet a II. világháború utáni népszaporulat negatív irányú eltolódása.

Az I. korszak női keresztnévei közül néhány hiányzik, a II. korszakból, mint pl. Gizella, Irma, Julianna, Lenke, Terézia.

Ezzel szemben sok új név is jelentkezik a II. korszakban az I-hez viszonyítva. Ezek a női keresztnévek világibbak, városiasabbak. A megváltozott életforma a névválasztás terén is pozitív módon éreztette hatását.

Új női keresztnévek: Aranka, Elvira, Erika, Éva, Flóra, Gyöngyi, Györgyi, Ibolya, Ildikó, Judit, Sarolta, Szilvia, Valéria, Zsuzsanna.

Tehát a nevek sokféleségében is változás történt; Az I. korszak 21 féle női keresztnéve helyett a II. korszakban 30 fajta női nevet találunk.

Attala ragadványnevei

Attala községben elég nagy azoknak a száma, akiket ragadványnevükön, vagy ragadványnevükkel együtt emlegetnek. Ennek oka főképpen az, hogy igen sok az egynevű családok száma. Pl. 51 Tóth, 36 Orbán, 33 Csullag, 27 Kovács, 24 Földvári, 23 Kalocsa, 23 Visnyei család van.

"Ha egy községen belül igen sokan viselik ugyan-azt a családnevet, akkor a név már nem tudja betölteni eredeti funkcióját: új jegy hozzáadása szükséges az eddigiekhez, vagy pedig az eddiginek másik jeggyel való felváltása... Különösen így van ez akkor, ha a név második eleme, a keresztnév nem segíti elő a megkülönböztetést". /MNy.I.69. Lőrincze: Szempontok és adatok személyneveink újabbkori történetéhez/.

Az attalai ragadványnevek kialakulását is így magyarázhatjuk.

A legtöbb családban - a legutóbbi egy-két évtizedet nem számítva általában azonos, aránylag kisszámú keresztnévanyag van használatban. Ma már nagyobb a változatosság a keresztnév-ekben. A keresztnév-adáskor 10-15 név képezi a használatban lévő nevek jelentős többségét. A jelenleg is használatban lévő ragadványnevek kialakulásának időpontját nem tudjuk pontosan meghatározni. A megkülönböztető, vagy ragadványneveknek általában nincs gunyos érzelmi velejárójuk.

"Az idők folyamán az eredetileg kigunyolás céljával adott név több-kevesebb idő alatt elveszti egykori jelentéstartalmát és hangulati velejáróját, közömbös jelentéstartalmu

ragadványnévvé, esetleg hivatalos névvé is válik." /MNy.

I.6. Lőrincze: Szempontok és adatok személyneveink újab-
kori történetéhez/.

Még maguk a megnevezettek is hozzáteszik az eredeti ne-
vükhöz azt a nevet, amelyen a mindennapi életben emlegetik
a falubeliek. Annyira, hogy az eredeti név sokszor teljesen
feledésbe is megy.

Tapasztalatom az, hogy beszélgetések alkalmával a szom-
szédok és ismerősök neve a ragadványnevükkel együtt kerül
szóba. Az illető ragadványnevének használata folytán a be-
szélgetők nyomban tisztában vannak azzal, hogy kiről van szó,
a család melyik ágához tartozik, hol lakik.

A ragadványnevek használata általánosnak mondható, nem
csak a legidősebbek, de a közép- és fiatalok is egyaránt
használják. A fiatal korosztályokhoz tartozók, bár ismerik
a ragadványneveket, nem szívesen használják. Éppen ezzel ma-
gyarázható, hogy újabb ragadványnevek ma már nem igen kelet-
keznek.

"Megtörténik azután, hogy a megkülönböztető név ismét e-
légtelenné válik a sok azonosnevű és azonos megkülönböztető
nevű pontos megjelölésére. Ilyen esetben az eddigihez ismét
új jegy hozzáadására van szükség". /Im. 69/.

Pl. Attalában a Tóth nevéket általában Püspöknek nevez-
ték. De mikor ez a család is elszaporodott, lett Püspökcsősz
is.

Attalai ragadványnevek

1. Badész Feri	31. Kertész Imi
2. Basa Józsi	32. Kis Bódog Lali
3. Bence Máté	33. Kosut Jani
4. Bódi Józsi	34. Liza Jani
5. Bogárdi Feri	35. Lgrinc Miska
6. Börcöle Vendi	36. Mati Imi
7. Böröc Feri	37. Mátyás Józsi
8. Borsi Juli	38. Mézes Jancsi
9. Buda Józsi	39. Mosdósi Rozi
10. Búsüi Teri	40. Nagy Bódog Karcsi
11. Cseléd Józsi	41. Naki Kati
12. Csipszar Böske	42. Pali Rozi
13. Csirke Böske	43. Pálinkás Karcsi
14. Csucsi Józsi	44. Peti Jani
15. Darálós Margit	45. Pikó Miska
16. Dobai Jani	46. Piros Lajos
17. Dömötör Feri	47. Piroskoma Sándor
18. Farkas Jani	48. Püspök Máté
19. Farkasferkó Jani	49. Püspökesősz Józsi
20. Fejes Jancsi	50. Róka Nanica
21. Fejős Lali	51. Szényél Jancsi
22. Feró Józsi	52. Szép Józsi
23. Gergő Örzse	53. Szép Mária
24. Göllei Bözsi	54. Szitás Anti
25. Gyalányi Jani	55. Tipori Mari
26. Hosszi Varga Józsi	56. Toka Juli
27. Huzalmas Miska	57. Véték Feri
28. Ispán Jani	58. Vörös Ihász Annus
29. János Jani	59. Zágrábi Jani
30. Kari Magda	60. Zimi Imi

A ragadványnév használatának két típusával találkoztam:

a. Ragadványnév + családi név + keresztnév

Pl. Hosszi Varga Józsi, Vörös Ihász Annus, Kis Bódog
Lali.

b. Ragadványnév + keresztnév

Pl. Csucsi Józsi, Darázs Margit, Huzalmas Miska,
Pikó Miska, stb.

Az összes ragadványnévnek 6.66 %-a ragadványnév + család-
név + keresztnév, 93.33 %-a pedig ragadványnév + keresztnév
összetételű.

Ha távoli ismerősökről van szó, akkor általában az előbbi
forma használatos, ha közeli ismerősökről, rokonokról, barát-
okról, szomszédokról, akkor az utóbbi.

Általában a ragadványnevek a családnév és a keresztnév
előtt használatosak. Általában háromelemű neveket találunk:
ragadványnév + családnév + keresztnév sorrendben alakultak ki.
A ragadványnév elnevezés értelmében általában a melléknév szót
használják. Az általában gyűjtött megkülönböztető neveket a
következő szempontok szerint rendszereztem: /Markó I. Lehel;
Kiskanizsai ragadványnevek rendszerezése alapján/.

A. Külső keletkezésű nevek

"A névadás oka: testi tulajdonság, lelki tulajdonság,
foglalkozás, valami fonák esemény, egykori lakóhely,
szokás-mondás, más személyhez való hasonlóság, vagy
más személy foglalkozásával való azonosság, ötletsze-
rű /néha tréfás, értelmetlen/ elnevezés, a régi név
megkurtítása, vagy hangalakjának megmásítása". /Mar-
kó I. Lehel: Kiskanizsai ragadványnevek/

B. Belső keletkezésű nevek

Lőrincze Lajos szerint "amelyek az apa, vagy anya
/pontosabban a férfi vagy női ági felmenők/ kereszt-

család vagy ragadványnévből, illetőleg ezek variációiból váltak az utód nevévé".

A külső keletkezésű nevek a névadás oka alapján az alábbi csoportokba sorolhatók:

1. Testi tulajdonságot kifejezők
2. Lelki tulajdonságot kifejezők
3. Szokás-mondás alapján
4. Foglalkozás alapján
5. Valamilyen esemény alapján
6. Egykori lakóhely alapján
7. Az elnevezések oka felderítetlen

A belső keletkezésű nevek a névadás oka alapján az alábbi csoportokba sorolhatók:

1. Az apa keresztnéve ragadványnévként öröklődik
2. Az anya vezetékneve öröklődik ragadványnévként
3. A nagypapa vezetékneve öröklődik ragadványnévként
4. A nagypapa keresztnéve öröklődik ragadványnévként
5. A nagypapa vezeték + keresztnéve öröklődik ragadványnévként.
6. A nagyanya vezetékneve öröklődik ragadványnévként
7. A dédapa keresztnéve öröklődik ragadványnévként

Az attalai ragadványnév-anyag rendszerezése a fentebb említett beosztás szerint és e nevek magyarázata:

A. Külső keletkezésű nevek

1. Testi tulajdonságot kifejezők

Csipszar Böske. Földvári Erzsébet.

Mindig nagyon sovány volt, csipkehusú. A gúnyos elnevezés

innen ered. A név nem öröklődik, mert viselője hajadon.

Fejes Jancsi. Nagy János. Szokatlanul nagy fejről kapta nevét, amely úgy látszik ragadványnévvé alakult, vagyis gunyos színezete háttérbe szorult.

Hosszi Varga Józsi. Varga József. Magas termete miatt kapta a nevet, amely gyermekeire is öröklődött.

Kis Bódog Iali. Boldog Iajos. Nagyon alacsony ember, innen kapta nevét, amely gyermekeire is öröklődött.

Nagy Bódog Karcsi. Boldog Károly. Magas termetű ember. Gyermekei örökölték nevét.

Szép Józsi. Tóth József. A szép ragadványnevet úgy kapta, hogy a falu legszebb legénye volt fiatal korában. A nevet gyermekei is örökölték.

Tipori Mari. Szatnik Mária. Egyik lábára sántít, a faluban megszokták hívni káposztát tiporni. A név öröklődött.

Toka Juli. Csullag Julianna. Kövér álláról kapta az elnevezést, melyet unokái, mint ragadványnevet örökölték.

Vörös Ihász Annus. Juhász Anna. Vörös hajáról kapta melléknevét, amely a család ragadványnevévé vált.

2. Lelki tulajdonságot kifejezők

Róka Nanica. Csullag Anna. Ravasz észjárása miatt kapta az elnevezést. Gunynév jellegének megszűnését mutatja az is, hogy a család tagjaira is használják, anélkül, hogy azok ezért neheztelnének.

3. Szokás-mondás alapján

Badész Feri. Király Ferenc. Dadog, beszédét azzal szokta kezdeni, hogy "bad, bad, bad..." Innen az elnevezés, amely eredetileg gunynév volt, ma már ragadványnév, amely gyermekeire

nem öröklődött.

Cseléd Józsi. Tóth József. Édesapja a gyermekeit "cselédeim"-nek szokta nevezni. Ez a szokásos mondása vált a család megkülönböztető nevévé.

Csucusi Józsi. Orbán József. Nevét onnan kapta, hogy csúcsos sapkát viselt télen. Egy házban több Orbán családnevű lakott, tehát a ragadványnev megkülönböztetésül szolgált, amelyet gyermekei is örökölték.

Huzalmas Miska. Orbán Mihály. Gyermeit mindig arra biztatta, hogy "huzalmasan" dolgozzanak. Ezen azt értette, hogy huza-mosan, kitartóan dolgozzanak. Erről a gyakori mondásáról nevezték el, s a név gyermekeire is öröklődött.

Kosut Jani. Visnyei János. Saját elbeszélése szerint édesapja nagyon szerette a Kossuth nótákat. Innen kapta nevét, amely tovább nem öröklődött.

Piroskoma Sándor. Csullag Sándor. Mivel a faluban sok Piros ragadványnevű van, ezért kapta megkülönböztetésül a Koma nevet. Azért, mert az a szokása, hogy az utcán mindenkivel igen hangosan "komázik", mivel nagyot hall. A nevet gyermekei nem örökölték.

Szényel Jancsi. Visnyei János. Mulatozás közben a zenészeknek azt szokta mondani, hogy "szényelesen" húzzák a nótáját. Attalában a szényelesen "széles jókedvűen"-t jelent. Ezért kapta a nevet, ami gyermekeire is öröklődött.

4. Foglalkozás alapján

Csirke Bözsi. Boldog Erzsébet. Nagyon sok csirkét tenyészt, erről kapta nevét, amelyet gyermekei is örökölték.

Darálós Margit. Bíró Margit. Régebben darálójuk volt, ezért kapta megkülönböztető nevét, amely családja ragadványnevévé vált.

Fejős Lali. Cser Lajos. Sok tehenük volt, amelyeket megfejttek. Az így kapott tej eladásából származott a család fő jövedelemforrása. Innen kapta megkülönböztető nevét, amely gyermekeire is öröklődött.

Fspán Jani. Tóth János. Valamelyik ősök ispán volt, okos ember Hetényben. A megkülönböztető név, mint ragadványnév öröklődött.

Kertész Imi. Tóth Imre. Kertészkedéssel foglalkoznak már régóta. Ez a ragadványnév a gyermekekre is öröklődött.

Mézes Jancsi. Király János. Régebben sok méhet tartottak. Innen kapta a nevét, amit gyermekei is örökölték.

Pálinkás Karcsi. Tóth Károly. A család pálinkafőzéssel is foglalkozott. Innen e megkülönböztetés.

Püspöksősz Józsi. Tóth József. A faluban sok Tóth nevű és Püspök ragadványnévű család van, ezért még egy megkülönböztető nevet kapcsoltak a Püspök névhez. A Csősz elnevezés onnan származik, hogy a családfő foglalkozása csősz volt. Ma már a gyermekeket is így hívják.

Szítás Anti. Szatnik Antal. Régebben ők látták el a falut maguk készítette szitával. A név nem öröklődött.

5. Valamilyen esemény alapján

Basa Józsi. Kovács József. Saját elbeszélése alapján valamilyik őse, talán a dédapja volt nagyon erős ember. Katonafogdosáskor megszöktette falubelijeit, így mentette meg őket a hosszú ^{ka} tanáskodástól. Ezért azt mondták róla, hogy olyan

erős, mint a török basa. Ezt az eseményt őrzi a család megkülönböztető neve.

Liza Jani. Juhász János. Legénykorában sokat udvarolt, sokat járt a lányok után. Úgy mondják a faluban, hogy a "Lizák" után. A nevet gyermekei nem örökölték.

Püspök Máté. Kalocsa Máté. Gyermekkorában, játszódózás közben mindig ő volt a püspök. Az elnevezés, mint ragadványnév gyermekeire is öröklődött.

6. Egykori lakóhely alapján

Büsüi Teri. Nagy Teréz. Búsúból származott Attalába.

Göllei Bözsi. Kovács Erzsébet. Göllei lány volt.

Gyalányi Jani. Király János. Gyalánból került családjá Attalába.

Mosdósi Rozi. Vörös Rozália. Mosdósi születésű, de Attalában ment férjhez.

Naki Kati. Király Katalin. Nakon született. Árvalány volt.

Mivel Attalában nagyobb volt a munkalehetőség, mint szülőfalujában, ezért idejött dolgozni és itt telepedett le végérvényesen.

Zágrábi Jani. Csullag János. Zágrábi származású, ezért nevezték el így. A megkülönböztető név családjában nem használatos.

7. Az elnevezések oka felderítetlen

Börcöle Vendi. = Csullag Vendel.

Mati Imi = Csullag Imre.

Pikó Miska = Visnyei Mihály

Véték Feri = Király Ferenc

B. Belső keletkezésű nevek

1. Az apa keresztnéve ragadványnévként

öröklődik

János Jani. Csullag János. Apját szintén Csullag Jánosnak hívják.

Kari Magda. Király Magdolna. Apja Király Károly. Keresztnévnek becéző alakja vált a család ragadványnevévé.

Pali Rozi. Kovács Rozália. Apja neve Kovács Pál. A ragadványnevet gyermekei nem örökölték.

2. Az anya vezetékneve öröklődik ragadványnévként

Bogárdi Feri. Csullag Ferenc. Édesanyja Bogárdi Borbála.

Buda Józsi. Orbán József. Édesanyja neve Buda Anna.

3. A nagyapa vezetékneve öröklődik

ragadványnévként

Borsi Juli. Vörös Julianna. Nagyapja Borsi József.

Böröc Feri. Király Ferenc. Nagyapja neve Böröcz Ferenc.

Dobai Jani. Kalocsa János. Nagyapját Dobai Jánosnak hívják.

4. A nagyapa keresztnéve öröklődik

ragadványnévként

Bence Máté. Boldog Máté. Nagyapját Boldog Benedeknek hívták és ennek becéző alakja öröklődött ragadványnévként.

Bódi Józsi. Kalocsa József. Nagyapja neve Kalocsa Boldizsár volt. Keresztnévnek becézett változata lett a család ragadványneve.

Dömötör Feri. Kovács Ferenc. Nagyapja Kovács Dömötör volt.

A közösség számára szokatlan keresztnév ragadványnévként öröklődött.

Feró Józsi. Kalocsa József. Nagyapját Kalocsa Ferencnek hívták. A Ferenc keresztnév Attalában kedvelt becéző alakja, a Feró vált a család ragadványnevévé.

Gergő Örzse. Tóth Erzsébet. Nagyapja Meve Tóth Gergely volt. Keresztnevének becézett változata, mint ragadványnév öröklődött.

Lőrinc Miska. Orbán Mihály. Nagyapja Orbán Lőrinc. A Lőrinc keresztnév a faluban elég ritka, ezért válhatott a család megkülönböztető nevévé.

Mátyás Józsi. Tóth József. Nagyapja neve Tóth Mátyás volt. A közösség számára eléggé szokatlan keresztnév, mint ragadványnév öröklődött.

Peti Jani. Kalocsa János. Nagyapja Kalocsa Péter volt. Keresztnevének becéző alakja vált a család ragadványnevévé.

Mátyás Józsi. Tóth József. Nagyapja neve Tóth Mátyás volt. Ez a keresztnév mint ragadványnév öröklődött.

Peti Jani. Kalocsa János. Nagyapja Kalocsa Péter volt. Keresztnevének becéző alakja vált a család ragadványnevévé.

Szepe Mária. Szappanos Mária. Nagyapja Orbán József. A nagyapa keresztnevének németes változata lett a család ragadványneve.

Zimi Imi. Nyíró Imre. Nagyapja neve Orbán Imre. Az Imre keresztnév becézett változatának hiányos, határozott névelős alakja vált a család megkülönböztető nevévé.

5. A nagyapa vezeték + keresztnéve öröklődik

ragadványnévként

Farkasferkó Jani. Orbán János. Nagyapja Farkas Ferenc.

6. A nagyanya vezetékneve öröklődik
ragadványnévként

Piros Lajos. Csullag Lajos. Nagyanyja Piros Erzsébet.

7. A dédapa keresztnéve öröklődik
ragadványnévként

Farkas Jani. Tóth János. Dédapja keresztnéve Farkas volt. Babonás félelemből adtak állatnevet neki, mivel előző 11 testvére meghalt. Ezért védőnévként szolgált keresztnéve. Ezt a szomorú előzmények után adott keresztnévet a család ragadványnévként őrzi.

Az attaljai keresztnevek becéző alakjai

"Azt a személyt, akit Erzsébetnek, vagy Istvánnak kereszteltek, illetőleg így írtak be az anyakönyvbe, a hivatalos fórumon kívül alig nevezik Erzsébetnek vagy Istvánnak, hanem e helyett a ...rövidült vagy más módon keletkezett, s még valamilyen kicsinyítő képzővel is ellátott névformákat használják. Ezeket a névformákat általában becéző alakoknak szokták nevezni". /Papp László: Néhány szó becéző személyneveinkről. MNy.őr LXXX: 454/.

Ebben a fejezetben összefoglalom az Attalában élő keresztnevek becézett formáit. Vizsgálatom módjára tehát a leíró, szinkronjellegű módszert választottam, szemben a diakron /történeti/ módszerrel. A magyar nyelvi becézés módjait Melich János alapvető megállapításai óta /MNy. TK.15.sz. 11-3/. A következőképpen csoportosítjuk: a /rövidülés b/ ikerítés c/ képzés /rövidült, vagy csonkítatlan névalakból/.

Az attaljai keresztnevek becéző alakjainak rendszerezése
képzési módjuk szerint

/Rendszerezésem alapjául Ördög Ferenc: A gyulai keresztnevek becéző alakjai című tanulmánya szolgált/.

1. Rövidüléssel keletkezett becéző alakok

"A keresztnév egyszerűen megrövidül s ez a rövidült alak kedveskedést, becézést fejez ki". /Melich: Keresztneveinkről. MNy. TK. 15.sz. 11/.

A rövidülés, mint egyik becézési mód "nyelvünk történetének egy régibb korszakában rendkívül gyakori jelenség volt,

de ma a köznyelvben egészen szokatlan és éppen így általában a népnyelvben is". /Varga Katalin: Becéző keresztnévünk 8/.

Ez a becézési mód Attalában nem ismeretes. Esetleg idetartozónak tekinthetjük Ilon ~ Ilony, Veron neveket. /Vö. Tolnai: MNy. XXIII, 171/, de ez a becézési forma nem biztos, hogy rövidüléssel jött létre, hanem a név végén levő a-nak más szempontból történő elvonásával. /Vö. Varga i.m. 8; Melich: MNy. XXXVI, 151-2; Szabó T. Attila: MNy. LVI. 322/.

2. Képzéssel keletkezett becéző alakok

Szabó T. Attila A kicsinyítő- becéző képzők a moldvai, csángó nyelvjárásban című tanulmányában a képzőkre vonatkozóan a becéző képző vagy egyszerűen a képző megnevezésnél pontosabb szakkifejezést használ: "Mint hogy a kicsinyítő képzőt a gyermek-, illetőleg a dajkanyelv felette kedveli, és a gyöngédítés, kényeztetés, becézés célzatával gyakran használja, a legtöbb kicsinyítő képzőnek becéző jelentése is alakult ki. Éppen ezért szabatosabb az ilyen képzőket jellegükre jobban rávilágító, összefoglaló kicsinyítő-, becéző képzők nevével illetni". /Kolozsvári Bolyai Tudományegyetem. Kolozsvár, 1955. 445-6/.

I. Továbbképzéssel alkotott becéző nevek

Dénéske, Gáborka, Györgyike, Irénke, Istvánka, Jánoska, Juditka, Kálmánka, Margitka, Péterke, Sándorka, Zoltánka.

II. Rövidülés és továbbképzés útján keletkezett nevek

/Csoportosításuk a kicsinyítő- becéző képző egyszerű vagy összetett volta szerint történik/

A. Egyszerű kicsinyítő- becéző képzős alakok: 1. -i képzővel:

Ági, Anti, Ari, Ati < Attila, Boldi, Bori, Csabi, Erni <
Ernő, Erzszi, Évi, Feri, Gabi, Gizi, Gyuri, Györi Györgyi,
Hajni, Ibi, Ili, Imi, Isti < István, Jani, Józsi, Juli, Kari,
Kati, Laji, Lali, Laci, Magdi, Mari, Márti, Matyi, Nándi, Oti,
< Ottó, Peti, Piri, Robi, Bozi, Rózsi, Rudi, Sanyi, Téri, Ti-
bi, Vali, Vendi < Vendel, Véri < Veronka, Viki, Vili Vilmos,
Zoli, Zsuzsi. ---

2. - ó, - ő képzővel:

Feró, Gergő, Janó, Káró, Kató, Margó, Rozsó. ---

3. - a, - e képzővel:

Bora, < Borbála, Éra, Éta, Örzse, Giza, Gyura, Ila, Kata,
Magda, Mara, Tera, Vera. ---

B. Összetett kicsinyítő- becéző képzős alakok:

1. - kó képzővel:

Ferkó, Gyurkó, < György, Gyuszkó < Gyula, Jankó, Lackó,
Matykó < Mátyás, Sankó < Sándor, Vilkó < Vilmos. ---

2. - óka képzővel: Katóka.

3. - ka, -ke képzővel:

Böske, Ilonka, Jóska, Jutka, Gyurka, Lidike < Lidia, Mári-
ka, Tërka, Trészka, Veronka. ---

4. - ika, -ike képzővel:

Ágika, Andika < Andor, Antika, Arika, Caabika, Erzsike,
Évike, Ferike, Gabika, Gázsika < Gáspár, Gizike, Gyurika, Haj-
nika, Ibike, Imike, Istike, Janika, Józsiika, Katika, Lacika,
Magdika, Matyika, Nándika, Petike, Pirike, Robika, Rozika,
Rózsika, Rudika, Sanyika, Tërike, Tibike, Valika, Vilike, Zo-
lika, Zsuzsika. ---

5. - iska, -uska képzővel:

Andriska, Annuska, Béluska, Étuska, Iluska, Juliska, Mag-
duska, Mariska, Mártuska. ---

6. - csa képzővel:

Ancsa, Borcsa, Julcsa, Marcsa. ---

7. - csi képzővel:

Fercsi, Jancsi, Julcsi, Karcsi, Lajcsi, Marcsi < Mária,
Ficsi, Tércsi, Malcsi, Vércsi < Véra. ---

8. - is képzővel:

Andris, Boris, Julis, Maris. ---

9. - us képzővel:

Annus, Bélus, Etus, Gézus, Ferus, Gizus, Gyulus, Ilus,
Imrus, Katus, Magdus, Térus, ---

10. - si képzővel: Misi.

11. - ska képzővel: Miska.

12. - csika képzővel:

Jancsika, Julcsika, Karcsika, Lajcsika. ---

13. - ica képzővel:

Ágica, Gyurica, Katica, Marica. ---

14. - ci képzővel:

Anci, Jenci, Jucsi, Laci, Manci, Marci. ---

15. - szí, - szika képzővel: Gyuszi, Gyuszika. ---

16. - cika képzővel:

Ancika, Jucika, Lacika, Mancika, Marcika. ---

Megfigyelésem szerint Attalában a leginkább elterjedt becézési mód a képzés.

3. Ikerítéssel keletkezett becéző alakok

Melich szerint: "Bár a becézgetés e nemét a régi nyelvből nem tudjuk kimutatni, s újabb fejlődésnek kell tartunk, mind-

azonáltal nem kölcsönzés, hanem eredeti magyar becézgetés az" /Melich i.m.13/. Melichnek e véleményét erősíti meg Varga /Horger egyetemi előadásaira utalva i.m. 11/, amikor a következőket írja: "Csak indifferensül megnevező keresztnévekből, vagy pusztán csak rövidülés útján keletkezett becézőkből sohasem keletkezik ilyen p, b kezdetű becéző, hanem csak az imént tárgyalt második módon t. i. rövidülés továbbképzés útján keletkezett becézőkből! Rácz rámutat arra, hogy a becézésnek ez a módja nem csak magyar nyelvi jelenség, hanem fellelhető pl. a német gyermekdalokban, gyermekmondókákban is. /vö. Néprajz és Nyelvtudomány II.43/. Ugyanott írja azt is, hogy a "szóban forgó becéző nevek magyar sajátossága elsősorban az ikeralakulatokból való kiválás, önállósulás mozzanatában rejzik" /im. 43-4/. Tehát: /István /, Isti- Pisti Pisti. Az ikerítéssel keletkezett becéző alakokkal kapcsolatos másik kérdés az, hogy keletkezésüket tekintve újabbak -é vagy régiebbek? Rácz bebizonyítja, Az ikerítéssel alakult becéző nevek történetében /MNY. LII, 48-52/ című dolgozatában, hogy az ikerített becenevek régebbi keletkezésűek. Bizonyítási eszközként felhossa Mészöly Gedeonnak a búz szó eredetéről írt cikkét /Pais-Eml. 351 = Ómagyar szövegek nyelvtörténeti magyarázatokkal 238-9/.

Attalában: /András: > / Bandi, Bandika
/Anna: > / Panna, Panni, Pannika
/Erzsébet: > / Böske, Bözsi, Bözsike

Idegen eredetű kicsinyítő- becéző képzési mód

Melich szerint /i.m. 7/ hogyha a keresztnév utolsó 1-2 megmaradt szótagjához járul a képző, akkor ez idegen, német

eredetű képzési mód.

Attalában: /Anna: > / Nusi
 /Antal: > / Tóni

Bár Csevkó Gyula szerint ezek a becéző alakok "nem mind idegen származásúak, nem mind idegenből való átvételek; Hanem a megmagyarosodott német nyelvű lakosság közreműködése folytán, másrészt a német-francia műveltség terjedésével a régen magyarrá vált keresztneveinkből hazai talajon is sarjadhattak a fentiekhez hasonló mintára szabott becéző nevek!"
/Becézőnevek keletkezése MNy. XXV. 368/.

Attalában: /Anna: > / Naca
 /Évica: > / Vica
 /Ilon: > / Ilonci: > / Lonci

Életkor szerinti becézés /megszólítás/

Attalában is különféleképpen becézik a -más-más korú egyéneket:

Kisgyermekkorban kedveskedő megszólítás: pl. Annuska, Bé-luska, Erzsike, Terike, Gyuszika, Irénke, Jancsika, Józ-sika, Lacika.

A későbbiek folyamán /kb. 40 éves korig/: pl. Annus, Béla, Erzsi, Teri, Gyula, Irén, Jani, Józsi, Laci.

Majd öregkorban: Nanica, Béla, Bözsi, Terez, Gyula, Irén, János, József, László.

Természetesen ez nem olyan szabály, amelytől nem lehet eltérni, hiszen másképp szólítja meg a szülő a gyermekét és másképpen az idősebb testvér a fiatalabbat. Másként emlegetik családon belül a család tagjait, mint mások előtt. Attalában az idős korban lévő férfiakat így szólítják meg: "János bá",

"Ferenc bá", tehát alapnevükön csak az idősebbeket szólítják. A gyermekek keresztnéve mellett a kis jelző akkor áll becéző funkcióban, ha a családon belül több azonos nevű férfi, vagy nő van: pl. a "kis Feri" a család Ferenc nevű tagjai között a legifjabb.

A családon belüli azonos nevek megkülönböztetésére szolgálnak a kis melléknéven kívül még az összetett kicsinyítő-becéző képzők is. Ezek családon kívül is használatosak. Rácz megállapítása e tekintetben az: "Ha az apa, illetve az idősebb testvér neve már eleve becéző alakú, akkor megtörténhet, hogy a fiút, illetve a fiatalabb testvért megkülönböztetés végett az alapnévnek egy másik becéző származékával nevezik el. Ez a név az apa, illetve az idősebb testvér nevének továbbképzésével is létrejöhet, s így ez a névadási eljárás kiváló indítéka lehet az ún. összetett becéző képzők kialakulásának".

/Rácz Endre: A becéző nevek megkülönböztető szerepéről. Nyelv és Irodalom II.135/. Pl: A családokon belüli azonos keresztnévű három nemzedék megszólítása így is történhet: László, Laci, Lacika. Egyes képzők elvesztik eredeti becéző funkciójukat, és nem is érezzük kedveskedőnek többé őket. Papp László szerint: "Nehéz elképzelni, hogyha egy idősebb nőt, vagy éppen öregasszonyt Juli, Zsófi, Erzsike, Örzse, Julcsa néni-nek neveznek, ebben becéző szándék volna, s a névalakot kicsinyítő alaknak éreznék az átlagos beszélő". /MNy.őr.LXXX 454/.

Továbbá "A becéző alakok nem becéző funkciójára utal családneveink egy része is".

Pl. Attalában megtalálható a Petes és a Gyurkó családnév, amely a Péter és a György becézett alakja volt, de számunkra már nem jelent kedveskedést, pusztán egy családnevet.

A becézett alakok között nagyon sok olyan ismeretes Attaalában, amely alakját és funkcióját tekintve egyaránt becéző. Pl. A továbbképzéssel alkotott becéző alakok funkciójukat tekintve is kivétel nélkül becéző: Dénéske, Gáborka, Zsófiika.

A rövidülés és továbbképzés útján keletkezett névek egyszerű kicsinyítő- becéző képzős alakjai közül nem mind fejez ki kedveskedést. Vannak köztük olyanok, amelyek ridegebb színezetűek: Juli, Mari, Janó, Bora.

Ugyanígy az összetett kicsinyítő- becéző képzős alakok között is vannak az előbbihez hasonló durva hangulati tartalmúak: Jankó, Böske, Trészka, Ancsa, Borcsa, Julcsa, Marcsa, Julis, Maris.

Ö s s z e f o g l a l á s

A lehetőségeket mind az adatgyűjtés, mind a feldolgozás terén igyekeztem maximálisan kihasználni. Az idevonatkozó szakirodalom anyagából merítve, a feldolgozási módszereket átvéve és egyéni elképzeléseim alapján készítettem el a szakdolgozatot. Természetesen a probléma sokrétűsége miatt teljességre nem törekedhettem.

Ördög Ferenc tanár úrnak ezúton mondok hálás köszönetet segítő-kész irányításáért, mellyel munkámat végig-kísérte.

Felhasznált irodalom

1. BERRÁR JOLÁN: Női neveink 1400-ig.
2. CSÁNKI DEZSŐ: Somogy vármegye monográfiája. /1912/.
3. LŐRINCZE LAJOS: Szempontok és adatok személyneveink
újabbkori történetéhez. /MNy: I./
4. MARKÓ I. LEHEL: Kiskanizsai ragadványnevek.
5. MELICH JÁNOS: Családneveinkről. /MNy: XXXIX/.
6. MELICH JÁNOS: Keresztneveinkről. /MNy: TK: 15.sz./
7. ÖRDÖG FERENC: A gyulaji keresztnevek becéző alakjai.
8. PAPP LÁSZLÓ: Néhány szó becéző személyneveinkről.
/MNy. őr: LXXX/.
9. RÁCZ ENDRE: A becéző nevek megkülönböztető szerepé-
ről. /Nyelv és Irodalom II/.
10. SZABÓ T. ATTILA: A kicsinyítő- becéző képzők a moldvai
csángó nyelvjárásban. /Kolozsvári Bolyai
Tudományegyetem. Kolozsvár 1955/.
11. VARGA KATALIN: Becéző keresztneveink. /8/.